

RAPORT
privind activitatea desfășurată
în semestrul I 2014 de către
Regia autonomă
„ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ A SERVICIILOR
DE TRAFIC AERIAN - ROMATSA”

Mircea JORJ

Președinte al Consiliului de Administrație R.A. ROMATSA

CUPRINS

1. CADRUL GENERAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII ÎN SEMESTRUL I 2014	3
2. PREZENTAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII	3
2.1 Realizarea indicatorilor fizici specifici obiectului de activitate	3
2.2 Realizarea indicatorilor economico-financiari specifici obiectului de activitate	4
2.3 Realizarea investițiilor, reparațiilor și achizițiilor	9
A. Realizarea Programului de investiții	9
B. Realizarea Programului de reparații	13
C. Realizarea Programului de achiziții	13
3. PREZENTAREA ACTIVITĂȚILOR PRINCIPALE DESFĂȘURATE ÎN SEMESTRUL I 2014	14
3.1 ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	14
A. Managementul activității de rută și de terminal	14
B. Managementul pregătirii profesionale și organizarea resurselor CTA	19
C. Managementul Informațiilor Aeronautice	21
D. Sistemul Managementului Traficului Aerian	25
E. Managementul Informațiilor Meteorologice	30
F. Colaborare Civil-Militară	32
G. Activitatea de coordonare a operațiunilor de căutare și salvare	33
H. Documente Clasificate si Protecția Civilă	34
3.2 ACTIVITATEA TEHNICĂ	35
A. Protecția Navigației Aeriene	35
B. Sisteme Informatice	38
D. Investiții	39
E. Logistică	39
3.3 ACTIVITATEA DE DEZVOLTARE	40
A. Coordonare Programe	40
B. Single European Sky (Cer Unic European)	42
C. Analiza Performanței și Benchmarking	44
D. Dezvoltare Sisteme	47
3.4 ACTIVITATEA PRIVIND SIGURANȚA ȘI CALITATEA	48
A. Managementul siguranței	48
B. Managementul calității și mediului	49
C. Managementul securității	50
3.5 ACTIVITATEA DE ORGANIZARE SI RELAȚII	50
3.6. ACTIVITATEA PRIVIND RESURSELE UMANE	51
3.7 ACTIVITATEA PRIVIND SĂNĂTATEA, SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI APĂRARE ÎMPOTRIVA INCENDIILOR	52
3.8 DANUBE FAB	53
3.9 AUDITUL ȘI CONTROLUL ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE ÎN SEMESTRUL I 2014	55
4. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ DE REGIE ÎN SEMESTRUL I 2014	59
 ABREVIERI	 59

1. CADRUL GENERAL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII ÎN SEMESTRUL I 2014

În semestrul I 2014, managementul R.A. ROMATSA a urmărit realizarea obiectului de activitate atribuit prin HG 74/1991, republicat, direcționând constant eforturile spre obiectivele privind asigurarea siguranței, capacității și eficienței operaționale și economice a sistemului național de trafic aerian civil, aplicarea reglementărilor specifice în mod uniform și echitabil față de operatorii aerieni și sistemele de trafic aerian adiacente, cu respectarea cerințelor de protejare a mediului înconjurător și de securitate națională.

Totodată, activitatea managerială a avut permanent în vedere conformarea activităților desfășurate de regie cu cerințele legislației naționale și ale reglementărilor aeronautice internaționale, aducerea la îndeplinire a programelor și sarcinilor atribuite R.A. ROMATSA prin acte normative, a programelor Ministerului Transporturilor, precum și a reglementărilor emise de acest minister ca organ abilitat cu competențe de autoritate administrativă și aeronautică asupra R.A. ROMATSA.

2. PREZENTAREA REZULTATELOR ACTIVITĂȚII

2.1. Realizarea indicatorilor fizici specifici obiectului de activitate în semestrul I 2014

Au fost asigurate, în condiții de siguranță și calitate, serviciile de dirijare și informare a zborurilor pentru aeronavele românești și străine care au operat în spațiul aerian național destinat aviației civile.

Indicatorii fizici specifici activității RA ROMATSA sunt următorii :

- **unități de servicii totale** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **unități de servicii facturate** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **număr zboruri IFR totale** (activitatea de navigație aeriană de rută);
- **număr zboruri IFR facturate** (activitatea de navigație aeriană terminală).

Realizarea indicatorilor fizici pe primele 6 luni ale anului 2014, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2013, se prezintă în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	INDICATORI	U/M	2013	2014		2014	2014
			6 luni	Planificat	Realizat	Realizat / 2013	Realizat / 2014
			Realizat			Realizat (%)	Planificat (%)
1.	Unități de servicii totale – rută (mii)	număr	1.721,37	1.822,44	1.839,28	6,85%	0,92%
2.	Unități de servicii facturate – rută (mii)	număr	1.688,03	1.787,13	1.808,08	7,11%	1,17%
3.	Număr de zboruri IFR* totale – rută (mii)	număr	223,64	236,47	255,20	14,11%	7,92%
4.	Număr de zboruri IFR* facturate – terminal (mii)	număr	33,31	31,64	32,60	-2,13%	3,02%

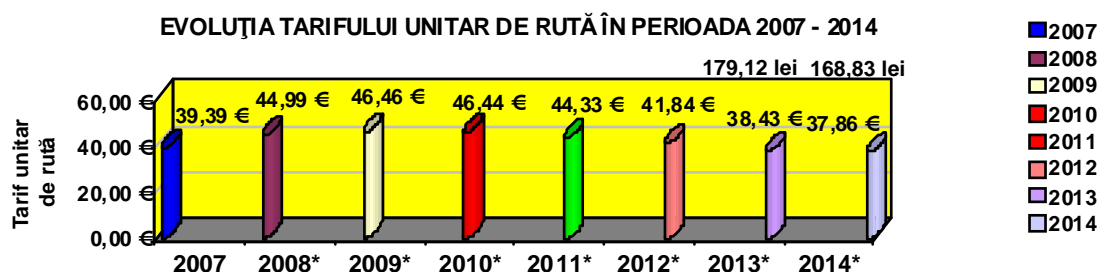
* IFR -zboruri executate cu respectarea regulilor de zbor dupa instrumente

Activitatea de rută

Tendința de creștere a traficului aerian de rută dirijat de ROMATSA, începută în anul 2010, după reluarea creșterii traficului față de perioada de criză economică globală din 2008-2009, care a afectat puternic industria transportului aerian, a continuat și în perioada 2011-2014. Această creștere în 2014 față de 2013 (+7,11%) s-a înregistrat la numărul de unități de servicii facturate, numărul de unități de servicii totale crescând mai puțin (+6,85%), datorită reducerii substanțiale a unităților de servicii aferente zborurilor exceptate (-6,42% față de anul 2013). Traficul realizat în anul 2014, exprimat în unități de servicii totale, a înregistrat o creștere de 0,92% față de prognoza din Planul Național de Performanță, pe baza căreia a fost stabilit tariful anului 2014.

Traficul exprimat în număr de zboruri a înregistrat o creștere de 14,11% față de anul anterior.

Evoluția tarifului unitar de rută în ultimii ani a fost următoarea: 39,39 € în 2007, 44,99 € în 2008, 46,46 € în 2009, 46,44 € în 2010, 44,33 € în 2011, 41,84 € în 2012, 38,43 € în 2013 și 37,86 € în 2014.

* Începând cu anul 2008 tariful unitar de rută al României se stabilește în lei (echivalentul inițial în euro se calculează, conform procedurii EUROCONTROL, folosind cursul de închidere Reuters mediu al lunii septembrie din anul anterior), iar pentru facturare valoarea în euro a tarifului unitar este ajustată lunar în funcție de cursul de închidere Reuters mediu din luna anterioară.

Activitatea de terminal

În ceea ce privește traficul aerian terminal, s-a înregistrat o scădere a numărului de zboruri facturate de 2,13% față de 2013, datorită reducerii accentuate a zborurilor la majoritatea aeroporturilor din țară.

În conformitate cu O.M.T.I. 1560/2012, începând cu anul 2013 zona tarifară pentru care se aplică prevederile Regulamentului (CE) 1794/2006 cuprinde aeroporturile administrate și operate de C.N. Aeroporturi București S.A. (până în prezent zona tarifară cuprindea doar Aeroportul Henri Coandă București).

2.2. Realizarea indicatorilor economico-financiari specifici obiectului de activitate

În anul 2014, managementul activității economico-financiare din regie a fost focalizat pe realizarea "Bugetului de venituri și cheltuieli" în condiții de eficiență, respectarea disciplinei economico-financiare, precum și pe implementarea prevederilor legale și a reglementărilor de specialitate nou emise de autoritățile competente.

Urmare a modificărilor aduse de Ordonanța Guvernului nr. 18/2012 asupra prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 46/1998 pentru stabilirea unor măsuri în vederea îndeplinirii obligațiilor asumate de România prin aderarea la Convenția Internațională EUROCONTROL privind cooperarea pentru securitatea navigației aeriene și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană, prin Ordinul comun al ministrului transporturilor nr. 434 din 10.04.2014 și al ministrului finanțelor publice nr. 616 din 25.04.2014 (publicat în M.O. nr. 312/ 28.04.2014) au fost aprobate Bugetul de venituri și cheltuieli

pe anul 2014 și Situația centralizată privind veniturile și cheltuielile din baza de cost pe anul 2014 ale R.A. ROMATSA.

Realizarea pe primele 6 luni ale anului 2014 a principalilor indicatori cuprinși în "Bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2014" se prezintă după cum urmează:

- mii lei-

		INDICATORI	Nr rd.	BVC 2014 Prevederi	BVC 2014 Planificat ian - iunie	BVC 2014 Realizat ian - iunie	%
0	1						2
I		VENITURI TOTALE	1	810.261,62	377.938,52	381.869,92	101,04%
	1	Venituri din exploatare, din care:	2	780.261,62	360.253,80	374.351,92	103,91%
		conform bazelor de cost R1794, din care:	3	757.730,89	350.047,92	355.974,43	101,69%
	a)	a1 servicii navigație aeriană de rută	4	676.656,22	307.681,73	309.285,58	100,52%
		a2 servicii navigație aeriană de terminal	5	51.389,47	23.989,66	23.819,77	99,29%
		a3 din alte surse	6	1.300,00	376,53	577,66	153,41%
		a4 ajustări	7	28.385,20	18.000,00	22.291,42	123,84%
	b)	servicii navigație aeriană de terminal alte aeroporturi	8	18.530,73	8.517,13	7.813,82	91,74%
	c)	rambursarea contravalorii unor servicii de navigație aeriană	9	0,00	0,00	0,00	
	d)	producția de imobilizări	10	0,00		15,38	
	e)	alte venituri din exploatare	11	4.000,00	1.688,75	10.548,29	624,62%
	2	Venituri financiare, din care:	12	30.000,00	17.684,73	7.518,00	42,51%
	a)	din imobilizări financiare	13	0,00			
	b)	din alte investiții și împrumuturi care fac parte din activele imobilizate	14	0,00			
	c)	din dobânzi	15	10.000,00	3.276,85	3.229,93	98,57%
	d)	alte venituri financiare	16	20.000,00	14.407,87	4.288,07	29,76%
	3	Venituri extraordinare	17				
II		CHELTUIELI TOTALE	18	787.459,80	377.580,96	379.165,20	100,42%
	1	Cheltuieli de exploatare, din care:	19	767.459,70	367.175,69	366.226,36	99,74%
	a)	cheltuieli de personal, din care:	20	517.331,98	250.264,94	269.842,87	107,82%
		a1 cheltuieli cu salariile	21	358.076,66	174.661,21	182.302,48	104,37%

		a2	cheltuieli cu asigurările și protecția socială și alte obligații legale	22		55.448,65	57.068,71	102,92%
		a3	alte cheltuieli cu personalul, din care:	23	119.863,72	19.412,43	29.980,85	154,44%
			a3.1 cheltuieli sociale prevazute prin art.21 Legea nr.571/2003 privind Codul Fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare	24	4.000,00	1.810,10	2.327,83	128,60%
		a4	cheltuieli pentru contracte de mandat	25	1.801,26	742,65	490,83	66,09%
		b)	alte cheltuieli de operare, din care:	26	171.112,81	79.596,34	67.243,95	84,48%
		b1	cheltuieli materiale	27	8.280,89	3.471,89	2.616,13	75,35%
		b2	cheltuieli cu energia și apa	28	6.140,00	2.955,67	2.275,63	76,99%
		b3	cheltuieli privind mărfurile	29	0,00			
		b4	cheltuieli cu serviciile executate de terți, din care:	30	142.991,92	65.799,63	57.750,54	87,77%
			b4.1 EUROCONTROL	31	35.227,91	17.735,85	17.117,11	96,51%
			b4.2 AACR	32	10.734,01	4.358,32	4.425,01	101,53%
		b5	alte cheltuieli de exploatare, din care:	33	13.700,00	7.369,15	4.601,65	62,44%
			b5.1 chelt. de protocol	34	1.000,00	605,16	270,22	44,65%
			b5.2 chelt. de reclamă și publicitate	35	100,00	100,00	55,74	55,74%
			b5.3 chelt. cu sponsorizarea	36	2.100,00	1.050,00	732,20	69,73%
		c)	cheltuieli cu amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale	37	79.014,91	37.314,42	29.139,54	78,09%
	2		Cheltuieli financiare, din care:	38	20.000,10	10.405,26	12.938,84	124,35%
		a)	cheltuieli privind dobânzile	39				
		b)	alte cheltuieli financiare	40	20.000,10	10.405,26	12.938,84	124,35%
	3		Cheltuieli extraordinare	41				
III			REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	42	22.801,82	357,56	2.704,72	756,43%

În legătura cu indicatorii de mai sus, sunt de menționat următoarele aspecte:

- **VENITURILE DIN EXPLOATARE** se realizează, în principal din încasări valutare aferente prestațiilor efectuate pentru operatorii aerieni străini, facturate și încasate prin serviciul specializat al Eurocontrol, în conformitate cu reglementările stabilite de această organizație ca urmare a adoptării

Legii 44/1996, prin care România a aderat la Eurocontrol precum și la Acordul multilateral privind tarifele de rută aeriană.

Veniturile din exploatare realizate pe primele 6 luni ale anului 2014 se compun în principal din:

- **venituri conform bazelor de cost R1794** – 355.974,43 mii lei, reprezentând **93,22%** din totalul veniturilor;
- **venituri din prestarea serviciilor de navigație aeriană de terminal alte aeroporturi** (nereglementate) – 7.813,82 mii lei, reprezentând **2,05%** din totalul veniturilor .

Din punct de vedere al operatorilor aerieni, veniturile de exploatare provin de la:

- **operatori aerieni străini – 350.430.83 mii lei**, reprezentând **93.61%** din total;
- **operatori aerieni români – 23.921.09 mii lei**, reprezentând **6.39%** din total.

La determinarea veniturilor se utilizează cursul lei/euro valabil la finele fiecărei luni de raportare.

- **VENITURILE FINANCIARE** – se realizează în special din diferențele de curs valutar favorabile, aferente sumelor facturate și încasate în valută, din dobânzi și se compun din:
  - a) *Alte venituri financiare* 4.288,07 mii lei, reprezentând 1,12% din totalul veniturilor;
  - b) *Venituri din dobânzi* 3.229,93 mii lei, reprezentând 0,85% din total.

Veniturile totale realizate la 30.06.2014 reprezintă 101.04% din veniturile totale planificate, pe seama depășirii veniturilor din exploatare cu 3,91%, a nerealizării cu 0,71% a veniturilor din activitatea de terminal reglementat, precum și din nerealizarea cu 8,26% a veniturilor din activitatea de terminal alte aeroporturi.

Cheltuielile totale înregistrate sunt aferente veniturilor, incluse în Bazele de cost aprobate anual de către M.T. și de către Eurocontrol, precum și în Bugetul de venituri și cheltuieli anual aprobat și se compun din:

- **CHELTUIELI DE EXPLOATARE - realizate în suma de 366.226,36 mii lei**, în procent de 99,74% din cheltuielile de exploatare planificate, înregistrându-se economii cu 15,52% la cheltuieli de operare, cu 21,91% la cheltuieli cu amortizarea, în condițiile depășirii cu 7,82% a cheltuielilor de personal (s-au realizat cheltuieli cu primele de vacanță și cu ajutoarele sociale peste sumele preconizate inițial în această perioadă);
- **CHELTUIELILE FINANCIARE** sunt realizate în cuantum de 12.938,84 mii lei, reprezentând o depășire a acestora comparativ cu nivelul planificat pentru aceeași perioadă a anului 2014, determinată de evoluția nefavorabilă a cursului valutar leu/euro.

Cheltuielile totale realizate la 30.06.2014 reprezintă 100,42% din cheltuielile totale planificate.

Față de bugetul de venituri și cheltuieli aprobat pentru primul semestru al anului 2014, execuția la 30.06.2014 prezintă o realizare a veniturilor totale în procent de 101,04% și a cheltuielilor totale în procent de 100,42%, respectându-se corelarea cheltuielilor cu veniturile realizate.

În primele 6 luni ale anului 2014, contribuțiile datorate de RA ROMATSA și angajații săi (rețineri din salarii) la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, bugetele locale au însumat 93.055,18 mii lei, reprezentând 29,79% din încasările realizate la 6 luni.

Structura acestor contribuții, a căror plată a fost efectuată în termenele legale, este reflectată în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	ELEMENTE	Sumă contribuție (6 luni) - mii lei -
1	Contribuție asigurări sociale	22.454,62
2	Contribuție asigurări de sănătate	11.797,01
3	Fond șomaj	1.123,55
4	Fond garantare creanțe salariale	565,95
5	Fond solidaritate personal cu handicap	43,22
6	Contribuție asigurări accidente și boli prof.	443,56
7	Contribuție pentru concedii și indemnizații	809,06
	Total I contribuții angajator	37.236,96
1	Impozit salarii *	31.985,70
2	Fond sănătate asigurați	12.327,15
3	Contribuție individuală asigurări sociale	10.393,93
4	Fond șomaj asigurați	1.111,44
	Total II contribuții angajat	55.818,22
	Total I + Total II	93.055,18
	III. ÎNCASĂRI LA 30.06.2014	312.359,53
	IV. % CONTRIBUȚII DIN TOTAL ÎNCASĂRI	29,79%

Realizarea obiectivelor și criteriilor de performanță din contractul de mandat

La 30 iunie 2014 realizarea obiectivelor și criteriilor de performanță stabilite pentru Directorul General al R.A. ROMATSA prin Anexa la Contractul de mandat încheiat între Consiliul de Administrație al regiei și directorul general al regiei – dl. Ion-Aurel STANCIU – se prezintă astfel:

OBIECTIVE SI CRITERII DE PERFORMANTA	Program	Planificat	Realizări
	2014	30 iunie 2014	30 iunie 2014
1. Obligații restante în prețuri curente TOTAL, din care: (mii lei)	0	0	0
1.1 Bugetul statului	0	0	0
1.2 Bugetul asigurărilor sociale	0	0	0
2. Cheltuieli (cheltuieli la 1000 lei venituri totale)	971,86	999,05	992,92
3. Productivitatea muncii (Venituri totale/ nr. personal mediu)	520.40	248,32	248,61
4. Dezvoltarea și implementarea Sistemului ROMATSA ATM 2015+ în conformitate cu regulamentele europene aplicabile	Derulare Faza I	Derulare Faza I	Derulare Faza I
5. Tarif unitar de rută conform plan național de performanță (lei)	168.83	168.83	170.56 (cfm. bazei de cost)
6. Întârzieri de max. 0,5 min/zbor (min./ zbor)	0.5	0	0

2.3 Realizarea investițiilor, reparațiilor și achizițiilor

A. Realizarea Programului de investiții

Lista obiectivelor de investiții aprobată pe anul 2014 de către Consiliul de Administrație al R.A. ROMATSA este defalcată pe capitole astfel:

- Capitolul A - Obiective de investiții în continuare: 135.134.260 lei
- Capitolul B - Obiective de investiții noi: 56.506.571 lei
- Capitolul C - Dotări și alte cheltuieli de investiții: 21.268.236 lei
- Capitolul D - Rambursări credite: 0 lei

În cele ce urmează prezentăm situația realizărilor, pentru fiecare obiectiv în parte, pe capitolele componente ale programului de investiții.

NR. CRT.	NOMINALIZARE OBIECTIVE DE INVESTITII	TERMEN DE FINALIZARE	VALOARE TOTALA DEVIZ	DIN CARE C+M	VALOARE APROBATA PLAN ANUL 2014	REALIZAT (30.06.2014)
A	TOTAL CAP. A - Obiective în continuare, din care:		244.838.849	26.334.160	135.134.260	23.497.662,24
1	Implementarea unui sistem de e-management pentru R.A. ROMATSA	nov.14	16.870.000		6.729.947	29.520,00
2	Instalare DVOR/DME Constanța	dec.14	4.724.562	1.164.623	908.900	442.750,06
3	Rețea de comunicații wireless CDZ București	mai.14	865.000		865.000	850.722,42
4	Sistem climatizare spații administrative CDZ Constanța	iun.14	1.028.912	879.962	1.028.912	670.101,00
5	Modernizare săli conferințe CDZ București	aug.14				
5.1	Sală consiliu A402	aug.14	797.487	797.487	676.312	0,00
5.2	Ansamblul Skylight	aug.14	3.271.788	2.812.033	2.774.951	0,00
6	Reamenajare cantina CDZ București	dec.14	887.253	447.944	790.406	0,00
7	Dezvoltare și implementare sistem ATM ROMATSA 2015+	dec.15				
7.1	Sistem ATM 2015+ (SW, HW)	dec.15	137.024.587		66.349.254	5.535,51
7.2	Amenajare "Sală cotă 0"	iun.14	14.240.666	8.326.909	14.240.666	8.101.719,28
7.3	Sala tehnică extinsă	iun.14	8.501.678	7.960.158	8.501.678	5.225.286,45
8	Sistem A-SMGCS TWR Otopeni	apr.14	18.844.765	2.011.018	2.327.278	2.049.640,35
9	Instalare DVOR/DME Galați	iun.14	1.721.020		1.322.476	1.216.383,98
10	Instalare DVOR/DME Bacău	iun.14	2.196.114		1.678.796	1.557.097,99
11	Extindere anexă clădire CDZ Constanța	dec.14	787.440	696.500	758.949	0,00
12	Extindere sistem cu un senzor vânt la DSNA Tg. Mureș	dec.14	199.000	110.000	169.750	0,00
13	Extindere sistem ROMAWOS pentru compatibilitate Cat II la Satu Mare	dec.14	198.451	72.141	89.021	58.718,39
14	Extindere sistem ROMAWOS pentru compatibilitate Cat II la Baia Mare	dec.14	224.299	96.131	116.128	2.961,00
15	Sistem VCCS la CDZ București	dec.14	13.378.710		8.919.140	1.446.341,08
16	Sistem VCSS CDZ + TWR Constanta	dec.14	1.114.893		1.114.893	967.666,74
17	Sistem VCSS la TWR Sibiu, Cluj	dec.14	1.873.019		1.873.019	0,00
18	Mini sistem VCSS TWR Timișoara, Tg. Mureș, Satu Mare, Baia Mare, Iași, Tulcea	dec.14	5.619.058		5.619.058	0,00

19	Inlocuire statii VHF cu statii compatibile VoIP	dec.14	4.459.570		4.459.570	28.737,00
20	Instalare echipament ILS/DME la Constanța	dec.14	3.527.792	959.254	2.980.567	2.241,14
21	Extindere acoperire WAM la nivel national	mar.14				
21.1	Extindere acoperire WAM la DSNA Cluj	mar.14	2.229.785		586.590	592.307,72
22	Sistem VCS IP Simulator Arad	iul.14	253.000		253.000	249.932,13
B	TOTAL CAP. B - Obiective noi, din care:		79.196.540	13.488.382	56.506.572	1.047.031,09
1	Protectia echipamentelor PNA la DSNA Craiova impotriva trasnetelor	dec.14	267.574	267.574	267.574	0,00
2	Protectia echipamentelor PNA la DSNA Timisoara impotriva trasnetelor	dec.14	267.574	267.574	267.574	0,00
3	Protectia echipamentelor PNA la DR Buc - sectia Bacau impotriva trasnetelor	dec.14	535.148	356.766	356.766	0,00
4	Protectia echipamentelor PNA la DR Buc - sectia Cluj impotriva trasnetelor	dec.14	535.148	356.766	356.766	0,00
5	Protectia echipamentelor PNA la DSNA Oradea impotriva trasnetelor	dec.14	169.464	169.464	169.464	0,00
6	Sistem radiant VHF la Coștila	dec.14	73.583		73.583	0,00
7	Sistem VOLMET la ACC București	dec.14	557.446		557.446	0,00
8	Sistem LM / NDB 32 la DSNA Iasi	dec.14	859.437	859.437	859.437	80.527,43
9	Sistem radar PSR colocat cu MSSR Mod S - Otopeni	dec.15	20.068.065		4.693.178	4.850,89
10	Sistem radar MSSR Mod S Bacău	dec.15	5.797.441		2.029.104	4.850,89
11	Sistem radar MSSR Mod S Cluj	dec.15	5.797.441		2.029.104	4.850,89
12	Sistem de înregistrare vocală (TWR-uri)	dec.14	8.205.609		8.205.609	0,00
13	Sistem analiză electromagnetică pentru Mijloace tehnice de aeroport si ruta	dec.14	6.921.253		6.921.253	0,00
14	Instalare DVOR/DME Satu Mare	dec.14	2.675.742		2.675.742	321.080,69
15	Instalare DVOR/DME Arad	dec.14	2.675.742		2.675.742	396.262,34
16	Puț forat stație meteo Arad	dec.14	40.000	40.000	40.000	37.714,00
17	Uniformizare sisteme operare Windows și aplicații Microsoft	dec.14	4.144.122		4.144.122	0,00
18	Instalare cablu Tc aeroport Băneasa	dec.14	609.740	556.438	609.740	0,00
19	Rețea cu fibră optică între TWR și centrele COM VHF din AIHCB pentru comunicații voce date	dec.14	662.080	600.614	662.080	0,00

20	Interconectarea stațiilor R&S la sistemul VCSIP TOPEX pentru comunicații VOIP	dec.14	858.205		858.205	0,00
21	Sistem comunicatii cu conectare directa VoIP la CDZ Bucuresti	dec.14	356.766		356.766	0,00
22	Extindere sistem ROMAWOS pentru compatibilitate Cat II la Aerodromul Tulcea	dec.14	138.000	29.000	138.000	0,00
23	Instalare ILS/DME Cat III la Aeroportul Timișoara RWY 29	dec.14	3.214.475	893.360	1.738.864	63.000,00
24	Sistem operațional supraveghere video pistă decolare Aeroport Bacău	dec.14	120.000		120.000	0,00
25	Instalare ILS/DME Cat II și senzori ROMAWOS Aeroportul Iași pe ambele direcții	dec.15	4.815.781	3.581.517	4.815.781	133.893,96
26	Rețea Datalink	feb.15	3.256.031		2.810.000	0,00
27	Modernizare APP Arad	dec.14	3.208.714	3.163.714	3.208.714	0,00
28	Modernizare APP Constanta	dec.14	2.365.958	2.346.158	2.365.958	0,00
29	Lucrari nenominalizate				2.500.000	0,00
C	TOTAL CAP. C - Dotări independente și alte cheltuieli, din care:				21.268.236	7.708.076,01
1	Dotări independente	dec.14			19.000.000	7.433.878,21
2	Alte cheltuieli - studii	dec.13			2.268.236	274.197,80
	TOTAL CAP.A + CAP.B + CAP.C				212.909.068	32.252.769,34
D	TOTAL CAP. D - Rambursări de rate aferente creditelor pentru investiții, din care:					
1	Interne					0,00
2	Externe					0,00
	TOTAL GENERAL				212.909.068	32.252.769,34

B. Realizarea Programului de reparații

Lucrările de reparații se realizează din surse de finanțare proprii R.A. ROMATSA. Situația programului de reparații în semestrul I 2014, cu date valorice centralizate, este prezentată mai jos, astfel:

PLAN ANUAL DE REPARATII - STADIUL FIZIC SI VALORIC LA 30.06.2014	Poziții	Lei
Lucrări de reparații planificate pentru anul 2014	119	9.883.000
Lucrări de reparații efectuate până la data de 30.06.2014	13	533.000

C. Realizarea Programului de achiziții

În perioada 01.01.2014 – 30.06.2014, specialiștii din cadrul R.A. ROMATSA au elaborat, propus spre aprobare și urmărit realizarea Programului Anual de Achiziții (PAA), prin:

- Elaborarea documentelor legate de supunerea spre aprobare către Conducerea Executivă a R.A. ROMATSA a Programului Anual de Achiziții 2014 – cheltuieli de exploatare și cheltuieli de capital;
- Transmiterea Programului Anual de Achiziții al R.A. ROMATSA către MT – DGIAP, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. 2 al OMT 563/2007;
- Transmiterea către MT–DGMIP, în conformitate cu prevederile OMT 174/28.02.2013 a situației centralizată a tuturor achizițiilor care urmează a se vor iniția/ demara/ finaliza în cadrul R.A. ROMATSA;
- Transmiterea către MT–DGIDPAMPSP, în conformitate cu OMTI nr. 120/16.02.2011 a situației lunare privind derularea procedurilor de achiziții publice referitoare la investiții, incluse în programul anual al achizițiilor publice al RA ROMATSA
- Transmiterea către MT- DIPC, în conformitate cu prevederile OMTI nr. 1121/03.07.2012 privind transparența publică a procedurilor de achiziție organizate și derulate de către R.A. ROMATSA;
- Actualizarea Programului Anual de Achiziții în funcție de modificările aferente;
- Urmărirea modului de realizare al Programului Anual de Achiziții pentru anul 2014, prin prezentarea trimestrială către Comitetul de Direcție al R.A. ROMATSA a Situației Programului de Achiziții Publice ale R.A. ROMATSA.

Situația procedurilor de achiziții derulate și monitorizate în perioada 01.01.2014 - 30.06.2014.

Secțiune Program de Achiziții	PAAP	PAAS	PAAL
Nr. proceduri planificate	34	36	10
Nr. proceduri demarate	20	24	5
Indicatorul de performanță (Nr. proceduri demarate / Nr. proceduri planificate)	38 %	67 %	50 %
Indicator de performanță la finalul trimestrului II (iunie 2014)	51,67%		
Valoarea țintă a indicatorului de performanță	Minim 60 %		

Au fost înregistrate litigii ca urmare a unor contestații privind corectitudinea desfășurării licitațiilor. R.A. ROMATSA a înregistrat în semestrul I al anului 2014 o contestație, care au fost soluționată de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor în favoarea autorității contractante.

În semestrul I al anului 2014 au fost desfășurate și alte activități în domeniul managementului achizițiilor, principalele fiind:

- consolidarea și îmbunătățirea Sistemului de Management al Achizițiilor în conformitate cu noile apariții legislative în domeniu;
- raportarea și monitorizarea de către Ministerul Transporturilor și de către Ministerul Finanțelor Publice – Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice a procedurilor de achiziții organizate de R.A. ROMATSA și a contractelor încheiate.

3. PREZENTAREA ACTIVITĂȚILOR PRINCIPALE DESFĂȘURATE ÎN SEMESTRUL I 2014

3.1. ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ

A. Managementul activității de rută și de terminal

Managementul activității de rută

Activitățile desfășurate în cadrul Serviciului Managementul Activității de Rută din Direcția ATM – Departamentul Operațional în primul semestru al anului 2014, sunt următoarele:

Optimizarea structurii de rute ATS din cadrul FIR București, efectuată în conformitate cu ARN (European ATS Route Network) Version 2013 – 2015, în părțile corespunzătoare anului 2014:

- Realinierea a unui număr de peste 14 de rute / segmente de rute ATS și implementarea puncte noi, în spațiul aerian inferior și superior, în vederea fluidizării traficului aerian și implementării operațiunilor Free Route în FIR București;

- Optimizarea structurii de rute ATS la interfața dintre FIR București și FIR Chișinău prin implementarea de noi puncte de intrare / ieșire: NUNTA , VILIS(1 Mai 2014), prin separarea fluxurilor de intrare / ieșire în / din FIR București pe relația cu FIR Chișinău, prin realinierea punctelor de intrare – ieșire, respectiv KODRU,POGAV - în principal pentru decolări dinspre TMA București și NUNTA - pentru ieșiri/ intrări din/în FIR București. Se estimează că această optimizare va contribui la reducerea distanței de zbor cu aproximativ 3800 NM la un număr de 110 zboruri sau, în medie cu 33NM per zbor.

- Au fost modificate următoarele zone manageriate de către AMC pentru alinierea cu noua structură de căi aeriene:

- Au fost retrase următoarele zone:

- **LRR11, LRR12, LRR13, LRR20, LRR30, LRR31, LRR17, LRR18.**

- Au fost introduse următoarele zone:

- **LRR11A, LRR19A, LRR19B, LRR20A, LRR36, LRR37, LRR38, LRR39,LRR85,LRR86.**

- Optimizarea interfeței operaționale cu TMA București:

- Au fost retrase următoarele următoarele rute standard de plecare:

- **TABAV3B, TABAV2D, TABAV1J, TABAV1L, TABAV1N.(LRBS)**

- **ELKAV1A, ELKAV1C, ELKAV1K, ELKAV1M, TABAV5A, TABAV5C, TABAV1K, TABAV1M.(LR0P)**

- Participarea la optimizarea structurii de rute în contextul implementării TMA Cluj (oct 2014).

Dezvoltarea DANUBE FAB din perspectivă operațională:

- Reconfigurarea optimizată a structurii de rute la interfața dintre FIR București și FIR Sofia în contextul implementării sectoarelor transfrontaliere în cadrul DANUBE FAB (11 dec 2014) și a zonei restricționate de la DEVESELU (1 Ian 2015)

Activități prioritare în derulare :

Coordonare elaborare document : « Operational Case for Cross-Border Sectors Implementation »

Coordonare elaborare proceduri operaționale, în vederea pregătirii pachetului de pregătire pentru controlorii de trafic aerian români și bulgari, precum și pentru personalul operațional militar implicat.

Analiza operațională pentru identificarea modalităților optime - din perspectiva siguranței traficului aerian și a fluidizării fluxurilor de trafic – pentru extinderea operațiunilor Free route Airspace.

Activități în derulare :

Configurare și evaluare preliminară, cu utilizarea aplicațiilor SAAM / NEST și RAMS a scenariilor (sectorizare spațiu aerian, eșantion de trafic) în vederea realizării simulărilor de tip Fast Time și Real Time, pentru extinderea operațiunilor FRA în DANUBE FAB – în contextul studiului posibilităților de extindere a operațiunilor FRA la nivelul DANUBE FAB, proiect co-finanțat de TEN-T;

Pregătire simulare în timp real, cu sprijinul EUROCONTROL, activitate care va fi desfășurată în anul 2015, la Bretigny.

Activități permanente ale SMR:

- Întocmirea bazelor de amendare AIP România în conformitate cu modificările de spațiu aerian aferente competenței SMR
- Elaborarea analizelor de siguranță și identificare a măsurilor de reducere a riscurilor pentru modificările de spațiu aerian promovate în conformitate cu ARN (European ATS Route Network) versiunea 2013 – 2015;
- Amendarea / revizuirea coordonată a procedurilor / instrucțiunilor ATS relevante pentru implementarea operațională a modificărilor de spațiu aerian promovate în conformitate cu ARN (European ATS Route Network) versiunea 2013 – 2015 ;
- Coordonare actualizare și optimizare Manual Operațional ACC și documentație corespunzătoare în sistemul NIDS
- Coordonarea transmiterii către compartimentele implicate (ACC București, SATM, MET, AIS, etc) a documentației relevante privind modificările de structură spațiu aerian ;
- Întocmire și transmitere către ACC București a documentației pentru pregătirea CTA pentru aplicarea instrucțiunilor ATS și / sau procedurilor de colaborare LoA amendate ;
- Întocmire documentație necesară transmiterii către AACR, în vederea acceptării modificărilor de sistem ATM (în contextul modificărilor de spațiu aerian)
- Participarea la reuniuni RND SG / ICAO (Route Network Development Sub Group – ICAO EUR Region)
- Participarea la reuniuni RDGE / ICAO (Route Development Group – Eastern Part of the ICAO EUR Region)
- Participare la reuniuni APDSG (ATM Procedures Development Sub-Group), subordonat NETOPS
- Participare la reuniuni CPSG (Capacity Planning Group), subordonat NETOPS
- Participarea în grupul de lucru EUROCONTROL pentru studierea modalității de armonizare a altitudinii de tranziție la nivel european - Harmonised European Transition Altitude (HETA)
- Participare în cadrul proiectelor NM la Conceptul Servicii Centralizate (ex. CS2 4D trajectory)
- Efectuarea de studii diverse, cu utilizarea aplicației NEST – dezvoltată de EUROCONTROL - pentru analiza schemelor de închidere / deschidere sectoare și în contextul actualizării planurilor de capacitate pentru LSSIP (material pregătit pentru lucrările grupului CAPLAN)

- Efectuarea de studii diverse pentru optimizarea structurii de spațiu aerian prin utilizarea de aplicații dedicate, astfel:
  - NEST (Network Strategic Tool), dezvoltată de EUROCONTROL – analiză preliminară
  - RAMS (ISA Software) - simulare de tip Fast Time
- Colaborarea civil-militară în scopul aplicării conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian
- Efectuarea inspecțiilor operaționale la ACC București și coordonarea planului de măsuri corective operaționale
- Participare în calitate de lectori la cursurile AB-INITIO CTA la centrul de pregătire ROMATSA de la DR Constanta, precum și pregătirea materialelor de curs aferente
- Participare la încheierea de protocoale, proceduri, reglementări în colaborare cu instituții interne – MT, AACR, SMFA, și utilizatori ai spațiului aerian - TAROM, AOPA, ARCA, etc
- Participare în cadrul echipelor de specialiști la dezvoltarea și implementarea Sistemului ATM 2015+
- Participare la elaborarea / revizuirea procedurilor aferente implementării Sistemului Național Antigriindă
- Elaborare analize statistice de trafic periodice în format predefinit sau în conformitate cu cerințe punctuale
- Participarea la activități specifice colaborării civil-militare și programe de executare zboruri fără personal la bord (UAV)
- Începând cu martie 2014, reprezentare ROMATSA în cadrul proiectului NEWPACE, inițiat de AENA CRIDA, în cadrul programului HORIZON 2020, finanțat din fonduri europene. Stadiul actual: propunerea echipei de proiect a promovat primul stadiu de analiză, fiind în curs de pregătire prezentarea detaliată a proiectului, cu termen 28 aug 2014.

Participare, pe linia obiectului de activitate a SMR, la analiza proiectelor de reglementări trimise spre consultare de către AACR, MT, precum și la analiza proiectelor de documente elaborate de organizațiile internaționale la care România este parte-EASA, EUROCONTROL, ICAO, etc.

Managementul activității de terminal

Principalele activități desfășurate în perioada ianuarie 2014 – iunie 2014 în domeniul Managementul Activității de Terminal au fost următoarele:

PROIECT	DESCRIERE ACTIVITĂȚI
Remote and Virtual TWR	- participare grup de lucru - elaborare și aprobare Concept Operațional Remote & Virtual Tower (RVT)
TMA Cluj	- coordonare proiect de implementare a Regiunii de control terminal (TMA) Cluj - coordonare proiectare și implementare rute de plecare/sosire instrumentală standard (SID/STAR) convenționale și PRNAV (DME/DME), a unor noi proceduri de apropiere instrumentală sau a unora revizuite - elaborare documente specifice : Concept Operațional și Tehnic, Analiza risc implementare TMA, Analiza risc implementare concept PRNAV, Analiza risc implementare rute SID/STAR, LoAs
Transfer AIS	- colaborare la realizarea transferului Serviciului de Informare Aeronautica (AIS) de la Autoritatea Aeronautica Civila Romana (AACR) la ROMATSA
CDO	- inițiere studiu privind elaborarea conceptului de aplicare Continuous

	Descent Operations
A - SMGCS	- participare proiect implementare A – SMGCS Aeroport Henri Coandă București
Proceduri APV	- coordonare contract proiectare proceduri zbor instrumental, inclusiv implementare proceduri bazate pe EGNOS. - inițiere elaborare Concept operațional pentru implementarea procedurilor bazate pe EGNOS.
Proiecte modernizare aeroporturi	- coordonare/elaborare documente specifice pentru proiectele de modernizare a unor aeroporturi (proceduri de apropiere instrumentală, analize de risc, etc.) <ul style="list-style-type: none"> - Aeroport Iași (pista noua 14 / 32) - Aeroport Oradea (prelungire pistă 19/01) - Aeroport Suceava (prelungire pistă 16/34, construire turn nou) - Aeroport Craiova (dare în exploatare operațională turn nou) - Aeroport Bacău (construire turn nou – licitație în curs pentru preluarea proiectului de modernizare)
Proiect Aeroport	înființare - participare proiect înființare Aeroport Brașov
Optimizare proceduri de zbor instrumental	- coordonare implementare sau optimizare proceduri de zbor instrumental (Cluj, Sibiu, Tg. Mureș, TMA București, Iași, Arad) - implementare STAR TOSVI RWY 26 Aeroportul Internațional Henri Coandă - consultări proceduri de apropiere instrumentală 08L – prag decalat la Aeroportul Internațional Henri Coandă - implementare proceduri noi NDB RWY 15, respectiv NDB RWY 33 la Aeroportul Internațional Iași - implementare proceduri zbor instrumental ILS 27, VOR 27, SID 09, STAR 27 la Aeroportul Internațional Arad - coordonare cu SMFA și Direcția Tehnică Militară privind elaborarea și implementarea procedurilor de apropiere instrumentală la Boboc și Câmpia Turzii - colaborare cu Aeroporturile Cluj și Sibiu pentru upgrade sistem de aterizare instrumental ILS CAT II - implementare modificare MRVA nord TMA București
Documentație	- întocmire analize risc instalare noi echipamente de radionavigație sau înlocuirea acestora - formulare cerințe operaționale pentru instalarea unor noi echipamente de radionavigație de sol - actualizare Manuale Operaționale TWR, APP - actualizare permanentă, participarea la consultări privind modificări legislative: <ul style="list-style-type: none"> - OMT nr.1378/2013 privind stabilirea activităților, altele decât activitățile aeronautice civile, având drept efect atingerea în spațiul aerian a diverselor corpuri materiale care pot constitui un pericol pentru siguranța aviației și privind aprobarea condițiilor de autorizare a acestor

	<p>activități</p> <ul style="list-style-type: none"> - OMT nr. 1.328/2013 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civilo-militare române privind managementul spațiului aerian și aplicarea conceptului de utilizare flexibilă a spațiului aerian în regiunea de informare a zborurilor București, RACMR MSA-UFSA și pentru stabilirea modalității de clasificare și de organizare a spațiului aerian din regiunea de informare a zborurilor București - OMT nr. 8/2014 pentru stabilirea condițiilor de operare în spațiul aerian național a aeronavelor civile motorizate fără pilot la bord - coordonare elaborare amendamente LoA interne, între unități de trafic aerian din FIR București și externe, între unități de trafic aerian din FIR București și unități de trafic aerian din statele învecinate. - coordonare elaborare proceduri colaborare aerocluburi locale, operatori aerieni privați (Becker, Țiriac Air, Airagro, Zenair, Timișoara Parachute Club Sportiv, etc.) - coordonare întocmire proceduri de colaborare între subunitățile DSNA și aeroporturi - coordonare elaborare proceduri de colaborare cu unitățile Ministerului Apărării - coordonare elaborare proceduri colaborare spectacole/concursuri aeriene, lansări baloane (BIAS Băneasa Airshow, Exomars, Aeroclubul României, etc.) - participare elaborare proceduri colaborare exerciții militare ce au loc în spațiul aerian terminal - coordonări/colaborări asigurare mutare temporară activitate (Tulcea, Craiova) - coordonare cu proiectanții de proceduri instrumentale (Airsight, Davidson Ltd) în vederea elaborării memoriului de prezentare conform RACR-CPPZI
Pregătire/informare CTA	<ul style="list-style-type: none"> - informare CTA privind intrarea în vigoare a unor noi reglementări sau modificarea acestora, stabilire nivel pregătire CTA - informare CTA privind intrarea în vigoare a unor modificări operaționale, stabilire nivel MBI - asigurare examinare teoretică și practică pentru candidații CTA; - participare în comisiile de evaluare pentru avansarea sau promovarea CTA; - participare în calitate de lectori la cursurile de formare a controlorilor de trafic aerian - coordonări organizare concurs APP București
Inspecții operaționale	<ul style="list-style-type: none"> - efectuare inspecții operaționale la unitățile TWR - monitorizare aplicarea planurilor de măsuri stabilite în urma auditurilor sau inspecțiilor operaționale efectuate de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, Direcția Siguranță și Calitate / ROMATSA și Serviciul Managementul Activității de Terminal/ROMATSA
ATM 2015+	<ul style="list-style-type: none"> - participare grup de lucru ATM 2015+ <ul style="list-style-type: none"> • verificare matrice trasabilitate • completare adaptation data pentru configurarea sistemului • elaborare și verificare a documentelor validare prototip sistemul ATM2015+ (pentru fazele pre-FAT și FAT) - participare la cursuri organizate de INDRA pentru a prezenta sistemul ATM2015+ (prezentare Electronic flight strips system, prezentare Controller working positions, Flight data operator și Flight data

	processing system)
Alte activități operaționale	<ul style="list-style-type: none"> - monitorizare riscuri aferente activității specifice turnurilor de control de aerodrom (TWR) și unităților de control de apropiere (APP), analiza Raportării Evenimentelor de Aviație Civilă (REAC), formulare de cerințe sau recomandări pentru reducerea riscurilor; - consultări cu operatorii aerieni: organizare întâlniri periodice TAROM, implicare TAROM în formularea cerințelor operaționale pentru proceduri de zbor instrumental - participare la cursuri pentru perfecționare profesională - deplasări la seminarii și ședințe operaționale (Airport Operations Team/EUROCONTROL, BADA User Group meeting/EUROCONTROL, Adaptation Data/INDRA, Remote Tower/EUROCAE) - optimizare interfață APP – ACC București - consultări cu operatorii aerieni și AACR în privința sesizărilor privind zgomotul în zona aeroporturilor - corelare obiective LSSIP cu obiectivele definite în Planul de Afaceri Strategic și la analiza impactului și stadiului de implementare a prevederilor Regulamentelor Europene - pregătire documente și amendamentele acestora pentru introducere în sistemul NIDS (sistem operativ de afișare informații și date) - participare în grupul de lucru ROMATSA care analizează CS2, impactul asupra ROMATSA, precum și participarea ROMATSA în definirea conceptelor operaționale/implementarea CS2.

B. Managementul pregătirii profesionale și organizarea resurselor CTA

Managementul Resurselor Umane ATCO & Factori umani

- ☛ Participarea specialiștilor SMPP în cadrul comisiilor de evaluare organizate la unități ATS ale ROMATSA în vederea avansării sau promovării, după caz, a personalului CTA, care îndeplinesc cerințele prevăzute în procedurile aplicabile;
- ☛ Organizarea și monitorizarea executării cursurilor de conversie pentru obținerea autorizării de unitate la ACC București de către CTA de la TWR Timisoara, TWR Arad, TWR Tulcea, TWR Otopeni;
- ☛ Organizarea și monitorizarea executării cursurilor de conversie pentru obținerea autorizării de unitate la APP București de către CTA de la TWR Cluj, TWR Arad, TWR Sibiu, TWR Otopeni;
- ☛ Organizarea și monitorizarea executării cursurilor de extindere competență pe noile sectoare, ARGES, KONEL, BUDMO, în urma transferului activității de dirjare de la ACC București - locația Arad la ACC București

Instruire

- ☛ Urmărirea și coordonarea activității de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului CTA, după cum urmează:
  - cursuri de pregătire recurentă și pentru situații neobișnuite și de urgență a personalului CTA desfășurate la simulatoarele din cadrul ROMATSA: ACC

- Bucuresti, APP Bucuresti, TWR Cluj, TWR Constanta, TWR Tulcea, TWR Arad, APP Arad;
- cursuri de pregătire recurentă și pentru situații neobișnuite și de urgență a personalului CTA desfășurate la PanAm International Flight Academy și NATS;
- cursuri de perfecționare a personalului CTA și din cadrul AC ROMATSA (DO și DSC) la EUROCONTROL – IANS;
- cursuri de pregătire inițială (de formare) în vederea obținerii licenței CTA stagiar, desfășurate la ROMATSA (locația DSNAR Constanța) cu calificările ADI/ TWR/ APP și ACS/ RAD.
- ☛ Urmărirea, coordonarea și efectuarea cursurilor necesare modificărilor structurii spațiului aerian:
  - organizarea și monitorizarea executării cursului de pregătire (2262), pentru implementarea sistemului ATIS în CTR Baneasa;
  - organizarea și monitorizarea executării cursului de pregătire (2260), pentru modificarea structurii de rute fixe care au intrat în vigoare în data de mai 2014
- ☛ Aprobare, urmărire, coordonare și efectuare a instruirii necesare MBI-urilor:
  - Plan de acțiune în cazuri speciale TWR Otopeni - Ed.6.0 din 20.02.2014-TWR Otopeni;
  - Procedura colaborare ROMATSA-DSNA Iasi - Aeroportul Iasi - SIS-TWR-PIN9117-LoA/AP Ed.1.0/12.12.2013 Amendament nr 11 LoA Bucuresti-LVIV (06.03.2014) LoA Bucuresti ACC/Arad APP- Belgrad ACC (03,04,2014): ACC Bucuresti; APP Arad, TWR Iasi;
  - OMT nr.158/05.03.2014 privind modificarea anexei la OMT nr.605/2008, pt.aprobarea RACR-ATS Ed.2- toate unitatile ATC;
  - Plan de acțiune privind alarmarea, cautarea și salvarea aeronavelor aflate în dificultate - 2014 (SAR TWR Otopeni și SAR TWR Baneasa), Ed.martie 2014 – TWR Otopeni și Baneasa;
  - Amendament nr.2 la Ed.6.0 a documentului "Plan general de acțiune pentru asigurarea continuității serviciilor de trafic aerian și informare aeronautică, în cazuri speciale".- APP Constanta;
  - ATS instructions for Bucuresti ACC Sectors editia nr.3, amd.2; LoA Bucuresti ACC, Bucuresti APP, LoA Bucuresti ACC Constanta APP LoA Bucuresti ACC Bacau TWR LoA Bucuresti ACC Cluj TWR amd.semnat; LoA Bucuresti ACC Targu Mures TWR amd.semnat; LoA Bucuresti ACC Odessa ACC; LoA Bucuresti ACC - Chisinau ACC- ACC Bucuresti, TWR Cluj, Bacau, Tg-Mures; APP Constanta;
  - Inlocuire echipament VOR BCU. MBI nivel 2 pentru TWR Bacau și nivel 1 pentru ACC Bucuresti
- ☛ Cursuri de pregătire CTA în vederea obținerii autorizării pe noile sectoare datorită relocării.
- ☛ Amendare documentului „Sistemului de Instruire ROMATSA – Master Plan for Training. Ed 2.0, cu amendament 1; 2; 3.
- ☛ Cursuri conversie CTA TWR Otopeni; Sibiu, Arad, Cluj – APP Bucuresti;
- ☛ Curs conversie CTA TWR Otopeni – ACC Bucuresti;
- ☛ Organizarea, susținerea (predare), monitorizarea și finalizarea (iunie 2014) cursului de pregătire inițială desfășurat la Constanța;
- ☛ Organizare, susținere examen ELPAC student- mai 2014;
- ☛ Organizare curs RTF cu participanții de la cursul Ab-initio-mai 2014.
- ☛ Organizare, monitorizare, desfășurare cursuri de RTF.

Licenta

- ☛ Analizarea și avizarea, după caz, a cererilor de obținere/ revalidare/ reînnoire a licenței CTA sau calificărilor și autorizărilor asociate acestora;

- ☞ Întreprinderea demersurilor necesare către AACR, în cooperare cu SRU, în vederea examinării absolvenților cursului ab-initio pentru obținerea licenței CTA stagiar.
- ☞ Întreprinderea demersurilor necesare către AACR, în cooperare cu SRU, în vederea examinării CTA stagiar pentru obținerea licenței CTA cu calificările și autorizările de unitate corespunzătoare.
- ☞ Întreprinderea demersurilor necesare către AACR, în cooperare cu SRU, în vederea examinării absolvenților cursului ab-initio pentru obținerea licenței CTA.

Competența lingvistică

- ☞ Organizare/planificare evaluării competenței în utilizarea limbii engleze a întregului personal de dirijare și control de la toate unitățile ATS ROMATSA

Alte obiective

- ☞ Participarea specialiștilor SMPP la proiecte ale Departamentului Operațional
- Documente curente: adrese, evidente, baza de date, etc

C. Serviciul Managementul Informațiilor Aeronautice (AIM)

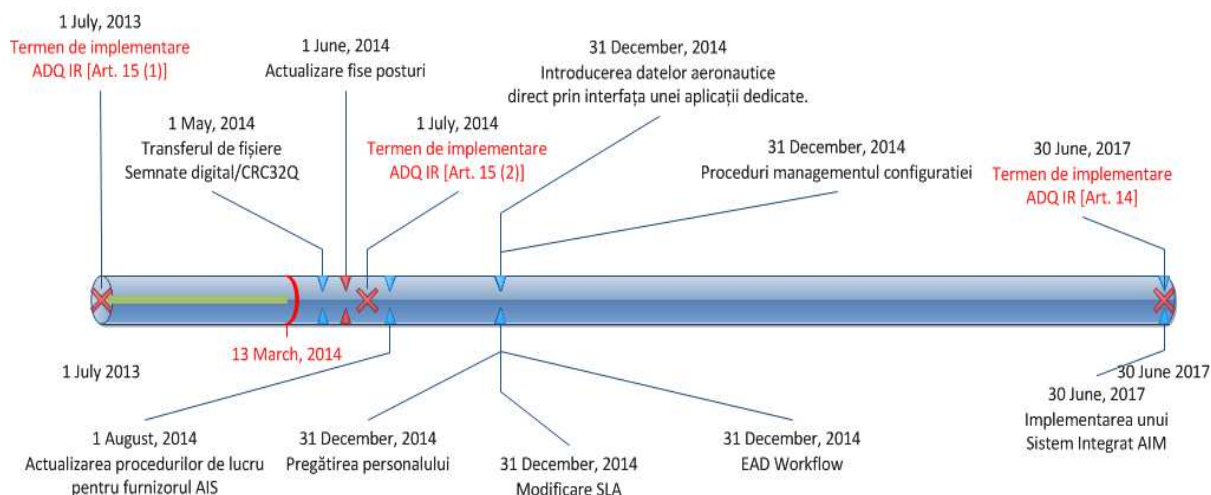
La data de 01 ianuarie 2014, în conformitate cu prevederile HG 645/2013 s-a efectuat transferul administrativ al atribuțiilor de furnizare a serviciului de informare aeronautică și de elaborare a hărților aeronautice de la AACR la ROMATSA. În baza Hotărârii Consiliului de Administrație al ROMATSA RA nr. 13/26.11.2013, începând cu aceeași dată, în cadrul Direcției ATM a fost înființat Serviciul Managementul Informațiilor Aeronautice (AIM).

În perioada 01 – 20 ianuarie 2014 s-a efectuat transferul efectiv al atribuțiilor de furnizare a serviciului de informare aeronautică și de elaborare a hărților aeronautice de la AACR la ROMATSA, care a constituit o modificare a Sistemului ATM ROMATSA, acceptată de către AACR prin adresa nr. 37789/30.12.2013. În urma verificării conformării R.A. ROMATSA cu cerințele comune pentru furnizarea Pachetului Integrat de Informare Aeronautică pentru FIR București, AACR a elaborat Raportul Final de Certificare nr. 4215/14.02.2014 și, în baza acestuia, a emis Amendamentul 1 la Certificatul de furnizor SNA nr. 07/14 Dec 2012, în beneficiul R.A.ROMATSA. Astfel, începând cu data de 18.02.2014 ROMATSA este certificată ca furnizor AIS.

După realizarea transferului efectiv al AIS de la AACR la ROMATSA, în cadrul Serviciului AIM au fost realizate următoarele:

I. Managementul AIS

Ca urmare a analizei proceselor AIS curente (originare date și furnizare serviciu de informare aeronautică) în contextul conformării cu Regulamentul (UE) 73/2010 de stabilire a cerințelor de calitate a datelor aeronautice și informațiilor aeronautice pentru Cerul Unic European (ADQ), a fost elaborat și aprobat, la data de 13.03.2014, Planul de Implementare a cerințelor Regulamentului în R.A. ROMATSA. Pe scurt, calendarul de implementare a cerințelor, transmise către AACR, acceptate și integrate în Planul (național) de acțiune în vederea implementării R (UE) 73/2010 este următorul:

1. În perioada ianuarie – iunie 2014, au fost realizate următoarele măsuri, asumate prin Planul de implementare:
  - A fost dezvoltată o aplicație de calcul a codului de verificare CRC32Q care facilitează transferul de fișiere prin email și asigură protejarea datelor împotriva pierderii sau alterării lor și transmite către originarii interni ROMATSA. Totodată, au fost informați originarii externi ROMATSA privind disponibilitatea acestei aplicații.
  - S-a solicitat, în cadrul ROMATSA, introducerea sarcinilor legate de generarea datelor aeronautice în fișele posturilor ale salariaților cu responsabilități în emiterea bazelor AIS a sarcinilor legate de generarea datelor aeronautice.
  - Au fost actualizate patru proceduri de lucru AIS.

2. În ceea ce privește competența controlorilor informare trafic aerian, experți AIM, împreună cu reprezentanți desemnați din cadrul unităților ATS/AIS au desfășurat activități de evaluare a competenței CITA, care au stat la baza emiterii proceselor-verbale AACR, de prelungire a valabilității licențelor CITA (ACC, Briefing, NOTAM).

3. În domeniul supravegherii siguranței în ATM, în colaborare cu serviciile din cadrul Departamentului Operațional a fost elaborată Procedura privind Inspecția Internă Operațională în ATM, care conține Fișa de Inspecție Operațională în AIS. A fost elaborată planificarea inspecțiilor interne operaționale în AIS, urmând ca inspecțiile să se desfășoare conform acesteia, până la sfârșitul anului 2014.

4. Având în vedere pensionarea la limită de vârstă a controlorului informare trafic aerian (CITA) încadrat la ARO/Briefing Suceava, în cadrul Serviciului AIM a fost elaborat "Raportul de evaluare și reducere a riscurilor pentru desființarea unității, DGR-ATM-RES2411-RISK ARO, ediția 1.0. În baza cerințelor Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1035/2011 de stabilire a cerințelor comune pentru furnizarea de servicii de navigație aeriană și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 482/2008 și (UE) nr. 691/2010, prevederile PIAC-SSNA, Supervizarea serviciilor de navigație aeriană, Partea IV - Supravegherea siguranței modificărilor în ATM/ANS, ediția 01/2013, precum și a Procedurii generale privind evaluarea și reducerea riscului în ATM, DGR - DSC -PIN1220 - RISK.MNG, ediția 5 din 15.12.2013, a fost solicitată AACR acceptarea modificării sistemul ATM/ANS prin desființarea unității ARO/Briefing Suceava, începând cu data de 01 august 2014. Funcția afectată de această modificare este serviciul de informare aeronautică înaintea zborului, iar modificarea nu implică modificarea Certificatului de furnizor CN 07/2012, Amendamentul 1/2014, deținut de ROMATSA. Ca urmare a acceptării modificării, vor fi implementate următoarele măsuri de reducere a riscurilor, fiecare dintre acestea reprezentând o cerință de siguranță (CS):

CS1 - actualizarea următoarelor proceduri de lucru:

- i. Procedura de coordonare între ARO/Briefing și unitățile TWR, DGO-ATM-PIN2401-CO/ARO TWR, ediția 4.0 din 15.05.2013;
- ii. Procedură ARO/Briefing asistat de la distanță, ediția 3.0 din 24.03.2014;

CS2 - personalul ARO/Briefing București Otopeni va fi instruit în ceea ce privește conținutul procedurilor modificate;

CS3 - se va modifica Expozeul ROMATSA pentru documentarea modificării;

5. Pentru desfășurarea în condiții de siguranță a activității de informare înaintea zborului și ca urmare a actualizării documentelor de referință, în primul semestru al anului 2014 au fost actualizate un număr de cinci proceduri de lucru aplicabile în unitățile ARO/Briefing.
6. Ca urmare a solicitării AACR, în perioada ianuarie – mai 2014 au fost analizate următoarele proiecte de Reglementări Aeronautice Civile Române (RACR), observațiile și completările ROMATSA fiind transmise AACR:
  - a. RACR-LCITA, "Licențierea controlorilor de informare trafic aerian", ediția 1/2014;
  - b. RACR - HA "Hărți aeronautice", ediția 3/2014;
  - c. RACR – AIS "Serviciul de Informare Aeronautică", ediția 3/2014.
7. S-au desfășurat activități de dezvoltare și întreținere aplicații IT pentru serviciile de informare aeronautică, cum ar fi Portalul de Informare Aeronautică ROMATSA, aplicație aflată în stadiu de dezvoltare, prezentată la Expoziția ATM de la Madrid 2014 și BIAS 2014, care conduce la îndeplinirea obiectivului LSSIP INF 04, "Integrated Briefing" (nivelul 4).
8. S-a asigurat funcția de Client Security Officer (CSO) pentru ROMATSA în legătură cu Baza Europeană de date AIS - EAD, s-au gestionat utilizatorii și drepturile acestora în lucrul cu EAD, modulele SDO, PAMS, INO.

II. Furnizare AIS

În conformitate cu RACR-AIS, serviciul de informare aeronautică trebuie să primească și/sau să emită, să colaționeze sau să adune, să editeze, să formateze, să publice/arhiveze și să distribuie informațiile și datele aeronautice referitoare la teritoriul României precum și la acele zone din afara acestuia, pentru care România este responsabilă pentru furnizarea serviciilor de trafic aerian. Informațiile aeronautice trebuie furnizate sub forma Pachetului Integrat de Informare Aeronautică. Serviciul AIM din cadrul Direcției ATM, se desfășoară procesul de prelucrare a datelor AIS în vederea publicării AIP AMDT, AIP SUP și AIC.

1. Începând cu data de 01 ianuarie 2014, Serviciul AIM a primit baze AIS, pe care le-a analizat, a formulat observații pe care le-a transmis originatorilor, iar după corectarea acestora (de către originatori cu sprijinul și sub îndrumarea specialiștilor AIM), în baza PIAC-BA în vigoare, au fost supuse aprobării AACR în vederea publicării în AIP România.
2. După primirea aprobării AACR, au fost publicate următoarele documente de informare aeronautică:

Data publicării	Documentul	Data efectivă	Conținutul (pe scurt)
10 JUL 2014	AIRAC AIP SUP 05/14	21 AUG 2014	Pista nouă la Aeroportul Internațional Iași
10 JUL 2014	AIRAC AIP SUP 04/14	21 AUG 2014	Puncte INS noi - platforma de îmbarcare-debarcare (APRON 4) la Aeroportul Cluj.

10 JUL 2014	AIRAC AIP AMDT 07/14	21 AUG 2014	LRAR - Proceduri de zbor noi la Aeroportul Arad; LRAR - Modificare informații aeronautice din secțiunea AD2 LRCK – modificări TWY A, B, APRON
12 JUN 2014	AIRAC AIP SUP 03/14	24 JUL 2014	Lucrări de reparații la Aeroportul CONSTANȚA / Mihail Kogălniceanu – Constanța - Faza II
12 JUN 2014	AIRAC AIP AMDT 06/14	24 JUL 2014	- Mijloace DME noi instalate. - LRBS – Harta "Radar Minimum Altitude" actualizată; - LROP - Harta "Radar Minimum Altitude" actualizată; - LRIA – hărți de apropiere instrumentală (IAC) noi.
15 MAY 2014	AIRAC AIP SUP 02/14	26 JUN 2014	Lucrări de reparații la Aeroportul CONSTANȚA / Mihail Kogălniceanu – Constanța - Faza I
15 MAY 2014	AIRAC AIP AMDT 05/14	26 JUN 2014	- lista indicatorilor de localitate actualizată. LRBS - ATIS stabilit; - LROP - STAR TOSVI 1R stabilit.
17 APR 2014	AIRAC AIP SUP 01/14	29 MAY 2014	Lucrări de reparații la pista Aeroportului ORADEA / Oradea - Faza a I-a
17 APR 2014	AIRAC AIP AMDT 04/14	29 MAY 2014	- LRR39, limite laterale corectate; - LRPW – Pista nouă publicată
20 MAR 2014	AIRAC AIP AMDT 03/14	01 MAY 2014	- rute RNAV modificate; - Lista punctelor semnificative actualizată; - Zone desemnate pentru exerciții militate și de antrenament actualizate; - lista obstacolelor de rută actualizată; - Ediții noi hărți de rută (ENR 6-1, ENR 6-2, ENR 6-100); - LRBC – hărți de apropiere instrumentală (IAC) noi.
20 FEB 2014	AIRAC AIP AMDT 02/14	03 APR 2014	- modificarea furnizorului AIS în FIR București; - modificarea tarifului de rută; - obstacole de rută noi; - LRBS - Aircraft Parking/Docking Chart - RWY Holding position corectată; - LRSB - Aircraft Parking/Docking Chart - coordonate INS noi;

			- LRTR - IACs, Missed Approach Procedures, corectate; - LRBH - Heliport Chart, Visual Approach Chart, revizuită.
--	--	--	---

3. Toate datele aeronautice și informațiile modificate, prezentate anterior au fost introduse în Baza Europeană de Date AIS și postate pe site-ul www.aisro.ro.
4. Au fost postate pe site-ul www.aisro.ro, datele de obsatcolare aferente Zonei 1 (FIR București), în format .csv, în concordanță cu recomandările EUROCONTROL.
5. În prezent, în cadrul serviciului se desfășoară activități de prelucrate în vederea publicării datelor și informațiilor aeronautice, dintre care precizăm pe cele referitoare la:
  - a. Modificări de spațiu aerian și proceduri de zbor în vederea implementării TMA Cluj;
  - b. Publicare informații aerodrom PITEȘTI/Geamăna – LRPT
  - c. Modificare informații publicate heliport PLOIEȘTI – Aero-Taxi – LRPH

D. Sistemul Managementului Traficului Aerian (ATM)

1. *Coordonarea activităților privind implementarea legăturilor de date sol-aer (DataLink).*

În 2013 au fost coordonate activitățile legate de implementarea DataLink. Au fost finalizate cerințele operaționale, referatul de necesitate privind serviciile DataLink a fost aprobat iar în luna iunie 2014 s-au transmis la SITA ultimile clarificari în vederea încheierii contractului de furnizare a serviciilor de comunicații DataLink.

Se vor stabili și derula împreună cu partenerii bulgari din FAB liniile de acțiune comune. Achiziția serviciilor Data Link se va realiza în semestrul II 2014.

2. *Modernizare aeroportuară. Stabilirea cerintelor tehnico-operaționale și analiza documentației.*

Serviciul Sisteme ATM a participat la identificarea și definirea cerintelor tehnico-operationale pentru viitoarele turnuri de control Cluj-Napoca și Băneasa (studiul de fezabilitate a fost revizuit), precum și pentru Aeroportul Brasov. Până în prezent s-a efectuat analiza studiului de fezabilitate privind turnul Cluj-Napoca, urmând a se analiza documentația ulterioară (PT+DE) care va fi elaborata de către proiectant.

3. *Participarea la testarea corecțiilor software sistem SELEX Faza 4.*

În cadrul sesiunilor de teste desfășurate în cursul anului 2013 și în primul semestru 2014 s-a verificat rezolvarea observațiilor formulate de către echipa de testare ROMATSA (regresii, probleme nerezolvate până acum). Ultima sesiune de teste s-a desfășurat în cursul lunii aprilie, fiind finalizată cu succes.

4. *Activarea funcționalității “geographical check” în sistemul SELEX Faza 4.*

Această funcționalitate permite o mai bună corelare, pe baza poziției geografice a țintelor, corelate cu ruta. Activitatea este în curs de desfășurare. Au fost efectuate corecții ale parametrilor în TDS, monitorizarea continuă în TDS.

5. Testarea mesajelor First System Activation (FSA) și ATC Flight Plan Proposal Message (AFP) în coordonare cu EUROCONTROL NMOC,

În cursul lunii aprilie 2014, în coordonare cu EUROCONTROL NMOC, au fost efectuate o serie de teste, ce au avut drept scop verificarea implementării unor triggere suplimentare pentru generarea .

6. Coordonarea implementării sistemului A-SMGCS la TWR Otopeni.

În cursul anului 2013 s-a executat integrarea software și instruirea controlorilor de trafic. Sistemul a trecut cu succes testele pe amplasament în luna martie 2014. În prezent se lucrează la amendarea documentației operaționale și tehnice precum și la finalizarea dosarului tehnic ce va fi înaintat la AACR în vederea autorizării sistemului. Pentru ca sistemul să fie complet funcțional și autorizat este necesar ca Aeroportul să achiziționeze și să instaleze transpondere pe autovehicule. Termenul declarat de aeroport pentru această achiziție este octombrie 2014.

7. Participarea la implementarea supravegherii Mod S.

A fost declarat FIR București ca spațiu Mode S, în coordonare cu EUROCONTROL, cu informarea CD, MT și AACR. Această acțiune marchează conformarea României cu reg.CE nr.1206/2011, privind stabilirea cerințelor privind identificarea aeronavelor în scopul supravegherii pentru cerul unic european.

8. Managementul codurilor SSR

Aceasta este o activitate curentă. Se monitorizează utilizarea codurilor SSR, fiind raportate la EUROCONTROL problemele constatate (coduri insuficiente, coduri care trebuie schimbate în FIR București deoarece ATSU din amonte nu au schimbat codurile conform CAL, conflicte de coduri SSR).

EUROCONTROL a efectuat un audit privind codurile SSR în luna oct. 2013, în cadrul vizitei efectuate la sediul ROMATSA.

9. Implementare CR 2 în amplasamentul Balotești

Etapa a doua a proiectului CR2 (echiparea sălii CR2-APP de la Otopeni) a fost finalizată. Cablarea a fost realizată, echipamentele au fost achiziționate, instalate și recepționate pe amplasament. Procedurile de lucru au fost elaborate și vor fi înaintate spre aprobare după efectuarea ultimelor ajustări ca urmare a testelor operaționale ce se vor efectua în semestrul II 2014.

10. Implementarea unui sistem de înregistrare a imaginii CWP, sincronizate cu sistemul audio

Incepând din luna august 2012, serviciul SATM a făcut propuneri privind achiziția unui sistem de înregistrare a ecranelor radar de la pozițiile de lucru ale controlorilor de trafic aerian. Pentru documentare au fost efectuate sedinte de demonstratii ale diversilor producatori, iar in luna ianuarie 2013 serviciul SATM a formulat cerințele operaționale și le-a transmis la Direcția Tehnică.

Derularea acestui proiect a fost oprita printr-o Hotarare CD, avand in vedere ca functiile respective vor fi implementate in viitorul sistem ATM2015+.

11. Reamenajare sala Cota 0

Serviciul SATM este implicat în realizarea acestui proiect, care continuă în 2014. SSATM a participat activ la toate etapele. A fost revizuit proiectul de console, se analizeaza amenajarea sălii TDS în locul simulatorului (vioara).

12. Revizuirea Planului general de acțiune în situații speciale.

O nouă ediție a Planului a fost elaborată pe o structură complet revizuită, care reflectă modificările majore (ex: mutarea AIS)

13. Coordonarea elaborării documentului LSSIP România.

Ediția 2013 a documentului LSSIP Romania, conținând stadiul implementării obiectivelor ESSIP aplicabile României la data de 31.12.2013, a fost elaborată pe parcursul anului 2013 și a fost finalizată în luna februarie 2014. Edițiile naționale ale LSSIP România și LSSIP Bulgaria au fost coordonate pentru armonizarea termenelor în cadrul DANUBE FAB. În perioada martie-mai 2014 s-a colaborat cu EUROCONTROL pentru elaborarea documentului de analiză a implementării ESSIP 2013 (ESSIP Report 2013). În luna septembrie 2014 se va demara activitatea de elaborare a documentului LSSIP Romania pentru ciclul următor.

14. Studii și analize privind implementarea ADS-B.

Împreună cu serviciul SIS SNA se monitorizează recepția datelor ADS-B de la aeronavele echipate corespunzător care evoluează în FIR București. Au fost efectuate înregistrări cu receptorul ADS-B, acestea comparate cu cele de la radarele Raytheon. Activitatea continuă.

15. Participare la elaborarea PLANULUI DE AFACERI STRATEGIC ROMATSA și a PLANULUI DE AFACERI ANUAL

Serviciul SATM participă la corelarea obiectivelor LSSIP cu obiectivele definite în Planul de Afaceri Strategic și la analiza impactului și stadiului de implementare a prevederilor Regulamentelor Europene.

16. Pregătirea documentelor și amendamentelor acestora pentru introducerea în sistemul NIDS.

Activitate curentă. S-au colectat de la serviciile responsabile documentele ce se introduc în sistemul NIDS sau amendamentele acestora, s-au convertit în formatul acceptat de sistem și s-au transmis Direcției Tehnice pentru a fi încărcate pe servere, conform procedurii stabilite.

17. Coordonarea revizuirii Conceptului de Operare DANUBE FAB (DANUBE FAB ConOps) la nivel ROMATSA

În cadrul procesului de revizuire desfășurat în nov.2013, la care au participat reprezentanți ai ROMATSA, BULATSA, precum și ai părților militare române și bulgare, s-a stabilit că revizuirea documentului DANUBE FAB ConOps va avea loc o dată pe an sau mai des, dacă apar modificări ce trebuie reflectate în ConOps.

Au fost elaborate următoarele documente: "ConOps Maintenance Procedure 1.0" – ce descrie procedura de actualizare a DANUBE FAB ConOps și "DANUBE FAB ConOps 3.0" – ediția 3.0 a Conceptului de Operare DANUBE FAB. Principalele modificări aduse documentului se referă la: includerea responsabilităților Airspace Policy Body, includerea conceptului Data Link, includerea modificărilor survenite în urma transferului responsabilităților AIS de la AACR la ROMATSA.

Cele două documente au fost semnate și distribuite tuturor părților semnatare.

18. Participare la elaborarea DANUBE FAB Strategic Programme și Annual Plan

Serviciul SATM participă la corelarea termenelor obiectivelor conținute în edițiile naționale ale LSSIP Romania și respectiv LSSIP Bulgaria cu angajamentele și obiectivele definite la nivelul DANUBE FAB, în cadrul *DANUBE FAB Strategic Programme* și respectiv *Annual Plan*.

19. Participare la elaborarea DANUBE FAB Performance Plan - RP2

Serviciul SATM participă la elaborarea *DANUBE FAB Performance Plan* pentru perioada de referință RP2 (2015-2019), inclusiv la întâlnirile de coordonare cu AACR și BULATSA.

20. Participare la implementare Cross-Border Sectors în cadrul DANUBE FAB

Serviciul SATM participă la elaborarea procedurilor operaționale, în vederea pregătirii pachetului de pregătire pentru controlorii de trafic aerian români și bulgari, precum și pentru personalul operațional militar implicat.

21. Participarea la derularea Programului de Dezvoltare și implementare a Noului Sistem ATM ROMATSA 2015+.

Expertii serviciului SATM au participat la formularea răspunsurilor pentru cererile de clarificare transmise de către ofertanți și au fost implicați în continuare în analiza ofertelor. După semnarea contractului cu INDRA au participat la activitățile de validare prototip FAT și SAT (activități finalizate în semestrul I 2014), revizuire a documentației sistem și a documentației de testare (activități în curs de desfășurare). Activitățile aferente ATM2015+ vor continua și în semestrul II 2014, calendarul de implementare fiind foarte strâns.

22. Analiza și avizarea documentațiilor privind obiective de investiții ROMATSA cu impact operațional

Expertii serviciului SATM analizează și avizează documentații (teme de proiectare, studii de fezabilitate și fezabilitate, proiecte de execuție, etc.) privind obiectivele de investiții cu impact operațional (sisteme de comunicații și supraveghere, mijloace de navigație, amenajarea sălilor operaționale, etc.). Sunt analizate și se elaborează referate de opoziție pt. aprox. 2-3 doc. lunar, destinate dezbaterii în CTE.

23. Menținerea evidenței implementării măsurilor din domeniul operațional stabilite în urma inspecțiilor și auditurilor.

Activitate curentă. Tabelele respective sunt permanent actualizate cu concursul celorlalte servicii din Departamentul Operațional.

24. Analiza din punct de vedere operațional a proiectelor de reglementări CE.

Aceasta este o activitate curentă. În cadrul acestei activități, sunt studiate o serie de proiecte de regulamente CE și formulate puncte de vedere care vor fi transmise în cadrul proceselor de consultare. În cadrul consultărilor inițiate de MT/AACR, SATM a efectuat analize și a elaborat puncte de vedere privind reglementările respective.

25. Baza de date aeronave

Activitate curentă: actualizarea regulată a bazei de date aeronave a sistemului SELEX faza 2, verificarea și completarea bazei de date aeronave a sistemului SELEX faza 4. Au fost susținute cursuri de caracteristici și performanțe aeronave în cadrul cursurilor de autorizare/conversie/ pregătire recurentă a personalului operațional ROMATSA. S-a demarat sub forma de proiect în lucru Manualul de Aerodinamică și Aeronave, destinat personalului operațional ROMATSA.

26. Actualizarea bazelor de date ale sistemului ATM

Activitate curentă care a înregistrat modificări complexe: actualizarea periodică bazată pe Ciclul AIRAC a geografiei FDPS Faza 2 și actualizarea geografiei FDPS Faza 4. Au fost implementate toate modificările descrise la cap.A, punctele 1 și 2 ale prezentului document. Pentru aceste activități este dezvoltată o interfață software pentru încărcarea datelor provenite din sursa de date Jeppesen, verificarea și validarea modificărilor și generarea cererilor de modificare în mod semi-automat. A fost pusă în lucru și finalizată o primă versiune a geografiei viitorului TMA Cluj.

27. Implementare sistem AMAN

Serviciul SATM a participat la întâlnirile privind realizarea acestui proiect.

28. Implementare Remote Tower (RVT)

Serviciul SATM este implicat activ în realizarea acestui proiect. Conceptul RVT este definit ca furnizarea serviciilor de trafic aerian de aerodrom dintr-o locație diferită de vigeia turnului de control al aerodromului respectiv. Într-o primă fază se are în vedere asigurarea serviciilor RVT într-un proiect pilot, în regim 1/1 (1 centru RVT pentru 1 TWR). SATM a participat la elaborarea Conceptului Operațional (finalizat) și a Conceptului Tehnic (finalizat în feb.2014).

29. Implementare CDM

Serviciul SATM este implicat în realizarea acestui proiect aflat în faza de organizare.

30. Implementarea procedurilor de apropiere APV bazate pe tehnologia EGNOS

Serviciul SATM este implicat în realizarea acestui proiect aflat în faza de organizare.

31. eManagement

Serviciul SATM este implicat în realizarea acestui proiect. În 2013 au fost testate componentele Portal și ECM. Proiectul a continuat și în semestrul I 2014.

32. Centralized Services (CS)

Serviciul SATM este reprezentat în grupul de lucru ROMATSA care analizează CS, impactul asupra ROMATSA, precum și participarea ROMATSA în definirea conceptelor operaționale/implementarea CS.

33. Implementarea Free Route Airspace (FRA)

Serviciul SATM a fost implicat, alături de SMR, în implementarea Conceptului Operațional FRA și a participat la realizarea seturilor de date destinate testării în cadrul Network Manager Operations Center (NMOC), precum și la sesiunile de prevalidare realizate în cadrul NMOC. Activitatea a fost finalizată în noiembrie 2013, odată cu activarea FRA pe timp de noapte.

34. Implementarea unei noi versiuni a sistemului pentru Planificarea și Aprobarea Survolurilor Asistate de Calculator (PASACT 3.0)

Sistemul PASACT permite introducerea cererilor de survol primite de la operatorii aerieni, precum și a aprobărilor/ avizelor de zbor de către A.A.C.R., S.M.G. și A.O.C. Totodată sistemul asigură prelucrarea datelor de zbor, prin intermediul unei baze de date la nivel ROMATSA și pozițiile de lucru fiind instalate în locațiile ACC București, A.A.C.R., S.M.G. și A.O.C. Sistemul PASACT gestionează baza de date pe servere situate la sediul ROMATSA și asigură schimbul de mesaje de aprobare/ avizare a planurilor de zbor.

SATM a participat alături de SMR și SSSNA la activitățile de testare a versiunii PASACT 3.0 ce implementează noul format "FPL2012" și prevederile HG912/2010 referitor la „Procedura de autorizare a zborurilor în spațiul aerian național, precum și a condițiilor în care decolarea și aterizarea aeronavelor civile se pot efectua și de pe/pe alte terenuri sau suprafețe de apă decât aerodromurile certificate”.

35. Interoperabilitate

SATM participă, în cadrul comisiei de coordonare a interoperabilității, la revizuirea Procedurii de verificare în vederea punerii în serviciu, în contextul interoperabilității. Această activitate este în derulare.

36. Participare ROMATSA la Congresul Mondial ATM2014

Specialiștii SATM au făcut parte din echipa de management de proiect constituită în vederea organizării standului și participării ROMATSA la expoziția de la Madrid, Congresul Mondial ATM2014, desfășurat în luna martie 2014.

37. Modernizare sală ACC din CDZ București

SATM este implicat în proiectul de reamenajare a sălii ACC din CDZ București. Acest proiect este în derulare

E. Serviciul Managementul Informațiilor Meteorologice (MIM)

a. Coordonare activități

- Coordonarea, îndrumarea și controlul tuturor activităților specifice domeniului de activitate al serviciului privind informarea meteorologică, în vederea realizării obiectivelor operaționale angajate, pentru anul 2014,
- Finalizarea cu succes și conform termenului angajat față de Ministerul Transporturilor, respectiv 20.01.2014, a transferului administrativ al serviciilor de informare aeronautică de la AACR la ROMATSA, în vederea aplicării HG nr.405/ 1993, în calitate de actualul șef al Serviciului MIM de Coordonator de transfer din partea ROMATSA.
- Pregătirea în vederea auditurilor pe line de QMS, SMS și a inspecțiilor din partea AACR și a DSC din cadrul ROMATSA,
- Organizarea și desfășurarea inspecțiilor operaționale interne planificate,
- Coordonarea activităților operaționale ale CNPMNA și Birourilor meteorologice de aerodrom pentru activitățile curente (amendare proceduri, gestionare situații indisponibilități personal, organizare și desfășurare concurs selecție personal meteorologic la DSNA Tg. Mureș)
- Coordonarea acțiunilor necesare punerii în aplicare a planurilor de măsuri rezultate în urma auditurilor și inspecțiilor operaționale în domeniul MET,
- *(Notă: În urma auditurilor care au avut loc în 2014 nu a rezultat nici o neconformitate pentru activitățile MET !)*

b. Expertiza de specialitate

- Asigurarea expertizei de specialitate pentru domeniul MET pe durata derulării contractului privind implementarea sistemului ATM 2015+,
- Finalizarea documentației de licitație pentru achiziția noului sistem de procesare date meteorologice,
- Finalizarea documentației pentru AACR privind implementarea versiunii ROMAWOS 3.2 pentru sistemele semi-automate de observații meteorologice ROMATSA existente pe aeroporturile din România,
- Participarea la întâlnirile de specialitate cu AACR și alți utilizatori aeronautici pentru verificarea aplicării Procedurii de colaborare privind modul de acțiune în cazul contaminării FIR București cu cenușă vulcanică,
- Participarea la acțiunile rezultate din desfășurarea proiectelor SESAR, FAB și Servicii centralizate.
- Urmărire și suport actualizare Manuale Operaționale în uz și a Procedurilor de colaborare specifice activităților de meteorologie aeronautică,
- Revizuirea unor proceduri operaționale, respectiv Procedura de Inspectie operationala DO, Procedura pentru elaborarea și transmiterea informațiilor meteorologice SIGMET pentru cenusa vulcanica referitoare la FIR Bucuresti, Procedura pentru elaborarea și transmiterea prognozelor de timp semnificativ in formă grafică destinate zborurilor între FL100 și FL450 în FIR București – SIGWX MH, Procedura pentru elaborarea și transmiterea prognozelor de timp semnificativ in formă grafică destinate zborurilor la nivele joase în FIR București – SIGWX LL,
- Revizuirea Instrucțiunilor de operare la Statia Meteorologica aeronautica,
- Elaborarea unor aplicații IT, în vederea îmbunătățirii serviciilor oferite și creșterii gradului de fiabilitate a sistemelor tehnic support pentru desfășurarea activităților de meteorologie aeronautică, referitor la:

- conversia datelor de prognoză numerică de la WAFC Londra din format GRIB2 în format GRIB1, pentru a asigura asimilarea acestora și utilizarea lor pe stațiile de lucru meteorolog (odată cu trecerea de la GRIB 1 la GRIB 2, acestea nu mai aveau capacitatea de a prelucra aceste date).
- conversia datelor EUMETSAT pentru obtinerea imaginilor satelitare (odată cu trecerea la METEOSAT9, sistemul MESSIR MSG nu mai era capabil să interpreteze noul format),
- generarea de mesaje conținând datele de vânt și temperatură în altitudine pentru Sistemul ATM2015+, în conformitate cu standardul agreat cu INDRA,
- asigurarea unei legături de rezervă pentru recepționarea datelor meteorologice de interes de la ANM în cazul căderii legăturilor de comunicație directe. Această legătură a fost agreată de comun acord cu ANM și se bazează pe accesul la Serverul FTP al ANM utilizând o conexiune Internet. Legătura a fost configurată și testată.
- asimilarea datelor de observație în bazele de date climatologice (ca back-up al sistemului MESSIR-CLIM) și prelucrarea lor pentru obținerea climatologiilor de aerodrome,
- obținerea datelor de vânt și temperatură de la WAFC Londra prin intermediul SADIS Secure FTP (atunci când recepția SADIS 2G este defectuoasă).
- Elaborarea documentației necesare pentru gestionarea și autorizarea de către AACR a mutării activității BMA Craiova în clădirea noului TWR.

c. Pregătirea personalului

- Coordonarea întregii activități aferente funcționării Centrului de Pregătire în Meteorologie Aeronautică din cadrul ROMATSA,
- Efectuarea de către experții MET a cursurilor de refresher și promovare pentru personalul MET și evaluarea nivelului lor de competență,
- Efectuarea de către experții MET a unor cursuri de specialitate pentru personalul AIS, ATS și Tehnic în urma solicitărilor primite, precum și evaluarea acestor categorii de personal la finalizarea pregătirii.
- Urmărirea și coordonarea activității de școlarizare/ perfecționare prin cursuri interne și externe a personalului MET,
- Elaborarea programelor de pregătire pentru utilizarea echipamentelor noi sau în cazul implementării unor noi versiuni soft cu impact asupra utilizatorului.
- Completarea necesarului de personal MET pentru compartimentul operațional, prin selecția de personal extern la DSNA Tg. Mureș și la DSNAR Arad.
- Actualizarea dosarelor personale ale personalului meteorologic.
- Participarea la negocierea contractelor cu furnizorii externi pentru pregătirea de specialitate și la limba engleza pentru meteorologii aeronautici.
- Realizarea de noi editii la Manualele de Organizare și de Pregătire ale CPMA, precum și a unor manuale de specialitate: Manualul de metodologia instruirii și organizarea procesului de instruire, Manual tehnici OJT și criteriile de evaluare, Manual meteorologie satelitară pentru tehnicieni,
- Participare alături de AACR la elaborarea unor noi amendamente pentru reglementările RACR-ASMET și RACR-LMET

d. Danube FAB

- Îndeplinirea sarcinilor rezultate din Planul anual și Planul Strategic al Danube FAB, referitor la acțiunile de armonizare în domeniul MET, corespunzător obiectivelor planificate pentru 2014.
- Organizarea și participarea la întâlnirile de lucru planificate în domeniul operațional, desfășurate prin rotație la București și Sofia,
- Participare la activitățile de Training Board în cadrul FAB

e. Alte activități

- Participarea experților MET din cadrul serviciului la întâlnirile unor grupuri de lucru internaționale în cadrul ICAO, EUROCONTROL, EASA și OMM.
- Monitorizarea curentă a funcționării sistemelor PBS-MET/Lotus și Self-Briefing MET, utilizate pentru obținerea documentației meteorologice de zbor.
- Participarea experților MET, în calitate de lectori, la organizarea și desfășurarea unor cursuri externe în domeniul competențelor personalului meteorologic, organizate de OMM.
- Documentarea propunerilor de investiții, a serviciilor necesare și consumabile specifice serviciului pentru anul 2015

F. Colaborare Civil-Militară (CCM)

Activitățile specifice colaborării civil-militare (CCM) în domeniul managementului traficului aerian s-au desfășurat sub coordonarea Serviciului Managementul Activității de Rută (SMR), de către un expert cu atribuții specifice domeniului, ceea ce a asigurat continuitatea și coerența necesare aplicării constante a reglementărilor SES în planificarea și desfășurarea unor activități complexe, în scopul îndeplinirii atribuțiilor generale și specifice stabilite, în conformitate cu legislația/reglementările aeronautice naționale și cu cerințele ROMATSA.

Prin aplicarea documentelor elaborate sub coordonarea SMR, până la data de 01.06.2014, iar ulterior a Compartimentului CCM, unitățile ATS ROMATSA au asigurat, în condiții de siguranță, controlul segmentelor GAT ale zborurilor militare, suportul operațional pentru unele misiuni speciale (zbor în formație, tactici speciale) și, împreună cu unitățile ATS militare, au realizat coordonarea zborurilor GAT-OAT și managementul pre-tactic și tactic al spațiului aerian pentru următoarele activități aeriene militare semnificative:

01.01-03.06.2014:

- Black Star (04-14.02.2014)
- Culminating Exercise/Joint Combined Exchange Training (19-26.03.2014)
- Dacian Viper (10-18.04.2014)
- Carpathian Spring (12-23.05.2014)
- Blue Danube (11-22.05.2014)
- NATO Reassurance Operation (07.05-01.10.2014)
- Black Sea Defense & Aerospace (14-16.05.2014)
- Vlăsia (27-28.05.2014)
- Thracian Star (26.05-04.06.2014)
- Albatrosul (03-06.06.2014)
- Black Star VI (15-28.06.2014)
- Zboruri aerofotogrammetrice în TMA București (10.06-15.07.2014)
- Antrenament USAFE (14-18.06.2014)
- Bucharest International Airshow (17.06.2014)
- Neajlov (24-27.06.2014)
- Zboruri testare complex AA Ghepard (30.06.2014)

Comparativ cu întregul an anterior, este evidentă o intensificare semnificativă a exercițiilor de zbor militare, executate prin rezervare de spațiu aerian sau coordonare complexă cu traficul aerian general.

În perioada 29-30.05.2014, la București, a fost desfășurată Convocarea anuală de analiză a colaborării civil-militare în managementul traficului aerian. Convocarea, a fost organizată sub coordonarea Departamentului Operațional, cu participarea reprezentanților Direcției Siguranță și Calitate, Direcției Tehnice, a direcțiilor regionale ROMATSA, precum a reprezentanților Autorității Aeronautice Civile Române și Aeroclubului României. Din partea militară au participat reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Aeriene, Statului Major al Forțelor Navale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații și Centrului de Încercări în Zbor Craiova.

Pe durata semestrului I/2014, expertul CCM a sprijinit concret implementarea Local And sub-Regional Airspace management system-LARA, relațiile ROMATSA-SMFA în domeniul tehnic, precum și îmbunătățirea colaborării civil-militare prin realizarea CR-2 colocat cu Centrul de Operații Aeriene/SMFA. Expertul CCM a participat la toate activitățile planificate la nivel ROMATSA și Ministerul Transporturilor pentru elaborarea/completarea/modificarea reglementărilor privind operarea aeronavelor fără pilot uman la bord în spațiul aerian nesegregat, Codul aerian sau punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale în domeniul transporturilor aeriene. Începând cu data de 07.02.2014, expertul CCM din cadrul SMR a îndeplinit, suplimentar, atribuțiile șefului Centrului de coordonare a operațiunilor de căutare și salvare în cazul unui accident de aviație civilă, activitate prezentată în capitolul respectiv.

G. Activitatea de coordonare a operațiunilor de căutare și salvare (SAR)

Activitatea Centrului de coordonare a operațiunilor de căutare și salvare în cazul unui accident de aviație civilă (CC SAR) s-a desfășurat cu respectarea reglementărilor în domeniu, atribuțiile șefului acestui compartiment fiind preluate, în cea mai mare parte a semestrului I/2014 (08 februarie - 15 iunie), de către un expert din cadrul Serviciului Managementul Activității de Rută. Urmare a accidentului de aviație din 20 ianuarie 2014, CC SAR a desfășurat activitățile specifice coordonării operațiunilor de căutare a aeronavei implicate și, ulterior, a furnizat toate datele solicitate de autoritățile desemnate pentru investigarea acestuia, iar concluziile analizei interne au fost utilizate pentru îmbunătățirea activității Centrului.

S-au desfășurat cele două exerciții trimestriale de verificare a comunicațiilor telefonice și fax cu unitățile de alarmare și cu cele operaționale de intervenție, iar concluziile/măsurile propuse au fost transmise ierarhic. Începând cu acest semestru, exercițiile de comunicații au fost desfășurate exclusiv de către personalul operațional, cu avantaje evidente privind antrenarea acestuia.

Pentru îmbunătățirea nivelului de pregătire a personalului CC SAR, în perioada 10-20 martie 2014 au fost organizate cursuri teoretice și practice privind îndeplinirea atribuțiilor de Coordonator al misiunii, respectiv de Operator de comunicații. La cerere, au fost asigurate cursuri de pregătire pentru personalul unităților SAR teritoriale (ex. IJSU Suceava, DSNR Tg. Mureș).

Baza de date utilizată de aplicația SAR (înregistrări ELT/PLB, tipuri aeronave, operatori aerieni, puncte de contact, etc.) a fost modificată corespunzător actualizărilor periodice transmise de Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR). Având în vedere numărul mare de alerte Cospas-Sarsat false, a fost transmisă către AACR solicitarea de a iniția elaborarea unei reglementări naționale privind testarea ELT și PLB, iar Forțelor Aeriene Române le-au fost furnizate informații preliminare privind procesul de înregistrare a echipamentelor PLB achiziționate.

Au fost desfășurate activitățile planificate pentru mentenanța software/ hardware a sistemului și s-au luat măsuri oportune pentru remedierea defecțiunilor tehnice apărute cu frecvență mare datorită uzurii fizice a echipamentelor (reparare stații de lucru Fujitsu Siemens, achiziție cablu video, achiziție/înlocuire unități de memorie servere, etc.).

La solicitarea Consiliului de administrație ROMATSA și ulterior participării la conferința internațională *"Search and Rescue Europe 2014"*, Copenhaga, 07-09.04.2014, au fost înaintate propuneri de îmbunătățire a organizării și funcționării CC SAR. Au fost, de asemenea, propuse fișe de post pentru Administratorul activității operaționale SAR, Administratorul activității tehnice SAR, Coordonatorul misiunii și Operatorul de comunicații, precum și un ghid de întocmire de către comitetele/ inspectoratele județene pentru situații de urgență, respectiv administratorii aerodromurilor a planurilor operaționale de intervenție.

Odată cu preluarea responsabilităților pentru activitatea respectivă de către un nou angajat al ROMATSA, s-au desfășurat următoarele activități:

- preluarea documentelor, materialelor și echipamentelor aferente CC-SAR,

- cunoasterea si familiarizarea cu activitatea CTA cu atributii SAR, concomitent cu aprofundarea procedurilor si exersarea utilizarii aplicatiei software si echipamentelor din dotarea centrului,
- reanalizarea prevederilor legale, procedurilor si planurilor operationale de interventie elaborate la nivelul SAR, în calitate de presedinte al comisiei numite de Consiliul de administratie al ROMATSA, referitor la: propuneri privind organizarea si functionarea Centrului de coordonare SAR, precum și privind modificarea unor prevederi ale Codului Aerian Civil, hotararilor de guvern si cadrului procedural SAR, in conformitate cu experienta acumulata in plan intern precum si cu standardele si practicile recomandate la nivel ICAO si European,
- verificarea și amendarea, dupa caz, a planurilor operationale de interventie ale aeroporturilor, ale inspectoratelor judetene pentru situatii de urgenta precum si protocoalelor incheiate cu celelalte structuri din sistem (M.ap.N, M.I., STS, CIAS, etc.),
- realizarea în perioada 23-26.06.2014 a exercițiului trimestrial de comunicatii SAR cu CTA din turele de zi.

H. Documente Clasificate și Protecția Civilă

In perioada ianuarie 2014 – iunie 2014 in cadrul Compartimentului Documente Clasificate si Protectie Civila pe langa sarcinile administrative uzuale ce revin acestui compartiment s-au desfasurat si urmatoarele activitati specifice conforme cu atributiunile cuprinse in fisa compartimentului dupa cum urmeaza :

1. Au fost emise 40 de autorizatii de acces la informatii clasificate secret de serviciu
2. A fost actualizata si transmisa catre S.M.F.A. lista cuprinzand personalul de management, operational si tehnic ce necesita acces in spatiile destinate CR – 2 .
3. Au fost actualizate listele cu functii din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informatii clasificate secret si strict secret si inaintate Oficiul Registrului National al Informatiilor Secrete de Stat si Serviciului Roman de Informatii.
4. A fost actualizata lista cu functiile din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informatii clasificate secret de serviciu.
5. A fost actualizata lista cu persoanele din cadrul R.A.ROMATSA care au acces la informatii secret de serviciu.
6. A fost asigurata participarea la programul de pregatire organizat de catre Ministerul Transporturilor si Infrastructurii pentru domeniul informatiilor clasificate nationale, NATO si UE.
7. Comunicare de materiale tuturor subunitatilor de documente cu specific de situatii de urgenta cu referire la masuri minime de protectie a populatiei in caz de cutremur ,inundatii ,incendii ,accidente chimice si biologice ,atac cu arme conventionale sau nucleare ,gasire de munitie neexplodata.
8. Actualizarea Planul de Protectie Civila pentru CDZ Bucuresti.
9. Actualizarea Planului de evacuare a bunurilor si a angajatilor ROMATSA CDZ Bucuresti in situatii de urgenta.
10. A fost coordonata impreuna cu responsabilul D.R. Bucuresti activitatea de dotare a adapostului CDZ Bucuresti cu materiale necesare situatiilor de urgenta .
11. A fost asigurata participarea la instructajele periodice lunare organizate de catre Inspectoratul pentru Situatii de Urgenta al sectorului 1 Bucuresti.
12. A fost intocmita fisa postului cadru a responsabililor cu situatii de urgenta de la subunitatile regiei si comunicarea acesteia pentru conformare.
13. Au fost intocmita Tematica de pregatire pentru situatii de urgenta pentru semestrul I 2014.
14. A fost intocmita Structura procesului de instruire a salariatilor ROMATSA in domeniul situatiilor de urgenta in conformitate cu O.M.A.I. 712/2005

15. Coordonarea la nivelul subunitatilor a activitatilor de documente clasificate ,situatii de urgenta si MLM.
16. Au fost efectuate activitati de indrumare si control asupra masurilor de protectie a informatiilor clasificate ,situatii de urgenta si MLM la subunitatile DR.Bucuresti, DSNA Bucuresti si DSNA Cluj.

3.2. ACTIVITATEA TEHNICĂ

În conformitate cu domeniul de activitate atribuit, Direcția Tehnică alcătuită din: Serviciul CNS, Serviciul Logistică, Serviciul Investiții și Serviciul Sisteme IT, a desfășurat în Semestrul 1 - anul 2014 următoarele activități:

În cadrul serviciului PNA/CNS:

1. Activități cu caracter permanent Semestrul 1 - anul 2014

- Organizarea activității de exploatare, întreținere și reparații curente la echipamentele și sistemele PNA (COM, NAV, SUR) și Meteo, coordonarea planificării și avizarea activităților periodice de întreținere (profilactică). Întocmirea și menținerea la zi a unei baze de date privind situația mijloacelor PNA/CNS de la toate subunitățile RA ROMATSA.
- Menținerea unui nivel de competență corespunzător al resursei umane din cadrul Direcției Tehnice prin aplicarea Planului de pregătire profesională internă și externă, anexă la C.C.M. în vigoare.
- Asigurarea colaborării cu ANCOM (Agenția Națională de Comunicații) pentru depunerea de cereri de autorizare frecvențe pentru echipamentele noi instalate, precum și de prelungire licențe și autorizații existente.
- Asigurarea colaborării cu AACR pentru următoarele activități:
  - Verificarea din zbor a mijloacelor și analiza rezultatelor
  - Gestionarea frecvențelor radio în spectrul alocat și asignarea de noi frecvențe ILS, VOR, DME, NDB și COM-VHF.
  - Analiza cererilor de avize pentru noi construcții în zonele cu servituți aeronautice în scopul protecției zonelor critice și sensibile aferente echipamentelor PNA/CNS și evitarea perturbării acestor mijloace.
  - Urmărirea desfășurării și participarea la examenele de licență.
  - Înaintarea documentațiilor în vederea autorizării sistemelor CNS de către AACR.
- Asigurarea suportului tehnic privind dezvoltarea R.A. ROMATSA prin:
  - Studierea noutăților tehnice apărute în domeniul CNS-ATM, și propunerea utilizării acestora în R.A. ROMATSA în scopul îmbunătățirii activității.
  - Propunerea de lucrări de investiție în părțile care privesc întreținerea și repararea mijloacelor PNA/CNS și dezvoltarea infrastructurii existente pe domeniile SUR/ NAV/ COM/ MET.
  - Asigurarea suportului tehnic la contractarea mijloacelor PNA/CNS, urmărirea din punct de vedere tehnic a derulării contractelor și participarea la lucrările de instalare, punere în funcțiune și autorizare.
- Menținerea unui nivel de siguranță, calitate și mediu corespunzător în cadrul Direcției Tehnice și în subunitățile ROMATSA prin:
  - Instruirea periodică a personalului cu privire la MMS.
  - Realizarea inspecțiilor tehnice de siguranță conform planificării anuale.

2. Activități specifice Semestrul 1 - anul 2014/ obiective finalizate:

- Din cele 114 dosare de reautorizare sisteme legacy care au fost depuse la AACR în 2011, 105 de sisteme au fost deja reautorizate. În această perioadă au fost efectuate completările și modificările finale solicitate de către AACR. În prezent restul dosarelor de reautorizare sunt în curs de analiză la AACR.
- Participarea la grupul de lucru NSG, PBN România și PBN ICAO în domeniul infrastructurii NAV, unde au fost prezentate situația actuală și viitoarele dezvoltări în domeniul navigației cu ajutorul mijloacelor convenționale și a sateliților.
- Participarea la comisia de implementare în România a Rezoluției AG ICAO 37 -11 privind utilizarea semnalului EGNOS (Grupul de lucru pentru implementarea procedurilor de apropiere APV bazate pe tehnologia EGNOS).
- În colaborare și cofinanțare cu Agenția Spațială Europeană și Helios a fost demarată acțiunea de publicare a primelor proceduri LPV-LNAV/VNAV-LNAV la Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj. Acțiunea este în curs de desfășurare și se va finaliza în trim. IV 2014.
- Participarea la grupurile de lucru interne și internaționale în scopul definirii/ redefinirii obiectivelor din domeniile de activitate atribuite pe probleme R.A.ROMATSA: LSSIP și FAB.
- Au fost depuse la ANCOM (Agenția Națională de Comunicații) cereri de autorizare frecvențe pentru echipamentele noi instalate, precum și de prelungire licențe și autorizații existente.
- Au fost actualizate o serie de manuale tehnice ale unităților, ca urmare a instalării de echipamente noi și modernizări și s-au transmis copii controlate la AACR.
- S-au continuat activitățile prevăzute în programul de implementare FAB DANUBE.
- S-au analizat cereri de avize pentru noi construcții în zonele cu servituți aeronautice în scopul protecției zonelor critice și sensibile aferente echipamentelor PNA/CNS și evitarea perturbării acestor mijloace.
- S-au finalizat activitățile de instalare a echipamentelor pentru extensia CR2.
- Participare la grupul de lucru RVT – Remote Virtual Tower pentru finalizarea Conceptului Tehnic.
- Participare la grupul de lucru TWR Cluj pentru finalizarea temei de proiectare.
- Participare la grupul de lucru TWR Craiova pentru finalizarea planului de transfer noul TWR Craiova.

Domeniul COM:

În cadrul achiziției comune a sistemelor VCS pentru centrele ATC din DANUBE FAB, au fost analizate ofertele tehnice și a fost stabilit câștigătorul licitației, firma Frequentis din Viena, Austria. A fost semnat contractul tripartit între ROMATSA, BULATSA și Frequentis, înregistrat cu numărul 158 din 11.06.2014. În cadrul planului de activități pentru sistemul aferent ACC București au fost desfășurate școlarizarea la producător și testele de fabrică.

A fost finalizată activitatea pentru extensia CR2 - APP București la Aeroportul Otopeni, în baza contractului încheiat. Au fost coordonate și monitorizate activitățile tehnice de mutare a activității în noul TWR Craiova.

Au fost efectuate activitățile de testare la fabrică, livrare, instalare și școlarizare la amplasament pentru sistemele ATIS de la Sibiu, Târgu Mureș și Constanța. Au fost de asemenea întocmite Dosarele Tehnice, Rapoartele Evaluare a Conformității și Declarațiile de Verificare pentru sistemele ATIS de la Sibiu, Târgu Mureș și Constanța.

În urma rezilierii contractul cu SITA pentru upgrade Sistem D-ATIS/DCL și în baza deciziei Consiliului Director ROMATSA au fost elaborate specificații pentru achiziția Sistemului ATIS Voce pentru Aeroportul Otopeni respectiv pentru Upgrade sistem D-ATIS/DCL pentru schimbul de mesaje D-ATIS și mesaje DCL între sistemele ROMATSA și rețeaua de date air/ground. S-a încheiat contractul pentru achiziția sistemului ATIS Voce de la MicroStep,

Slovacia. Au fost demarate negocierile pentru contractarea cu SITA a Upgrade-ului Sistemului D-ATIS/DCL.

Au fost primite Autorizații AACR pentru sistemele COM VHF de la Rută Bacău și Rută Arad precum și COM TWR Suceava, Craiova, Otopeni și Bacău. Sunt așteptate autorizații pentru încă 8 sisteme de comunicații sol-aer.

S-a finalizat transferul activității AIS de la AACR la R.A.ROMATSA.

A fost desfășurată activitatea de raportare lunară la AMC (ATS Messaging Management Centre) Eurocontrol de către CCC (Cooperating COM Centre) Operator pentru România în conformitate cu documentațiile EUROCONTROL în vigoare.

Domeniul NAV:

S-au elaborat documentațiile pentru instalarea unor echipamente de aterizare ILS/ DME noi la aeroporturile de la Iași, Suceava, Timisoara și Otopeni.

S-au elaborat documentațiile pentru instalarea unor senzori meteorologici noi la aeroporturile de la Iași, Suceava, și Tulcea.

S-a finalizat proiectul de instalare sistem ILS/ DME la Aeroportul Constanța și urmează a se instala în anul 2014.

Au fost finalizate investițiile de înlocuire echipamente DVOR/DME în locațiile Galați și Bacău. Au fost finalizate acțiunile de autorizare AACR ale celor două sisteme.

Au fost finalizate acțiunile de construcții-montaj, instalare contragreutate, instalare sistem antene și echipamente la noul sistem DVOR/DME Constanța. După finalizarea lucrărilor de alimentare cu energie electrică, investiția va fi finalizată prin activitățile de site acceptance test (SAT), omologare zbor și acceptare finală pe amplasament în luna septembrie 2014.

Au fost efectuate 2 cursuri de pregătire fără scoatere din producție pentru sistemul SELEX DVOR1150A/DME 1119A la Bacău (6 cursanți de la D.R. București Secția rută Bacău) și Galați (3 cursanți de la RF Galați).

S-au efectuat activități de site survey pentru a verifica posibilitatea de înlocuire a sistemelor DVOR/DME Arad și Satu Mare în actualele locații. Pentru aceste locații a fost semnat contractul de livrare echipamente cu firma SELEX ES. Pentru sistemul Satu Mare a fost finalizată activitatea de FAT (Factory Acceptance Test), urmând ca pentru sistemul Arad acțiunea să aibă loc în luna iulie 2014. Activitățile de instalare, reglaje, SAT, omologare zbor, acceptare finală și autorizare vor avea loc în lunile septembrie – noiembrie pentru ambele locații.

S-au efectuat activități în cadrul investiției de instalare a unui sistem nou NDB (mutare sistem LM) pentru a putea publica proceduri de aterizare pe noua pista a Aeroportului Internațional Iași. Activitățile de construcții montaj, instalare, reglaje, SAT, omologare zbor, acceptare finală și autorizare se vor finaliza în luna august 2014.

A fost finalizată documentația pentru retragere din exploatare a doua sisteme NDB și unul radiomarker, acțiuni ce se vor finaliza în semestrul al II-lea 2014.

Pentru eliminarea oscilațiilor sistemului DVOR/DME Suceava s-au efectuat următoarele activități (de către personalul ROMATSA AC în colaborare cu personalul D.R. București – Secția Bacău și DSN Suceava):

- s-au efectuat reglaje sistem antenă DVOR/DME Suceava;
- s-au efectuat activități de monitorizare frecvență de către ROMATSA și în colaborare cu personalul ANCOM Iași.

S-a demarat acțiunea de pregătire documente pentru achiziția echipamentelor DVOR/DME ce vor înlocui actualele echipamente din locațiile Deva, Craiova, Cluj și Suceava.

Au fost demarate activitățile pentru Centrul de Pregătire a Personalului Tehnic din CDZ Cluj Napoca.

A fost efectuat un curs de școlarizare pentru personalul tehnic la sistemele NDB NAUTEL.

S-a întocmit studiul de fezabilitate pentru sistemul de protecție împotriva trasnetelor pentru DSN Cluj și DR București Secția Cluj.

Domeniul SUR:

S-a verificat îndeplinirea cerințelor tehnice (traceability) FTS – SRS - SRD pentru LMC, SRD, R&P, SIS din documentația INDRA pentru noul sistem ATM 2015+ conform procedurii interne de verificare și validare a livrabilelor de proiect ed.1.0/ 30.10.2013.

Finalizarea activităților pentru înlocuirea receptoarelor GPS asociate sistemelor radar de la Cluj, Arad, Giarmata și Ovidiu.

Conform planificării, s-au măsurat parametrii senzorilor radar MSSR - ALENIA Cluj și Mod S Arad din cadrul R.A. ROMATSA cu echipamentul SASS-S.

S-au întocmit analize de risc, schite și arhitecturi pentru noile sisteme radar Mod S asociate locațiilor Bacău, Cluj și Otopeni.

S-au întocmit analize tehnice privind modificarea „patternului” de interogare radare Mod S în vederea respectării Regulamentului 262 (EC) /2009.

S-au efectuat cursuri de pregătire radar, WAM, Mode-S, DPS cu personal CTA, în vederea prelungirii / obținerii licențelor, inclusiv cu personal tehnic în trimestrul I -2014.

Sistemul WAM ROMATSA în TMA Cluj, extins cu 6 noi stații de sol, a fost acceptat și autorizat pentru introducerea în sistemele MRT operative (ARTAS și RFB).

A fost întocmit caietul de sarcini pentru achiziția, instalarea, punerea în funcțiune și autorizarea operativă a 3 sisteme radar noi cu capacități Mode S care vor înlocui radarele existente MSSR Cluj, MSSR Bacău și PSR/MSSR Otopeni. Este în curs de finalizare documentația de achiziție prin licitație.

A fost testat în TDS, cu rezultate pozitive, software-ul Selex faza 4 reparat și apoi a fost transferat în sistemul DPS operativ. Au fost rezolvate o serie de deficiențe referitoare la mesajele OLDI, comutarea periodică a serverelor FDP de pe master pe slave, alarmele false MTCD.

Au fost efectuate studii de acoperire surveillance în vederea extinderii sistemului WAM în TMA București și zona de sud a țării (extracarpatică), în conformitate cu cerințele operaționale primite de la Departamentul Operațional.

În cadrul Serviciului Sisteme IT:

1. Activități cu caracter permanent Semestrul 1 - anul 2014

- a) Crearea unui cadru organizatoric adecvat la nivelul întregii ROMATSA care să permită implementarea unei politici de securitate;
- b) Consolidarea infrastructurii Rețelei Administrative R.A. ROMATSA;
- c) Dezvoltarea aplicațiilor de uz general în rețeaua administrativă pentru creșterea eficienței în toate compartimentele de activitate ROMATSA.
- d) Dezvoltarea relațiilor de colaborare în domeniul rețelelor IP private cu vecinii;
- e) Continuarea și întărirea colaborării cu EUROCAE și EUROCONTROL în domeniul standardizării și implementării tehnologiei IP și VoIP în domeniul operațional.
- f) Dezvoltarea și întreținerea sistemelor Simulator ATC, NIDS, ROMAWOS, FLIGHT PLAN, INTRANET.
- g) Definirea unui program coerent și centralizat de dezvoltare a parcului de tehnică de calcul pentru toate subunitățile care să stea la baza planului de investiții anual în domeniul IT.
- h) Administrare și întreținere echipamente de rețea și tehnică de calcul.
- i) Școlarizarea personalului de administrare din București și din teritoriu.
- j) Coordonarea centralizată a activităților de administrare și evidență mijloace de calcul.
- k) Relații cu furnizorii de servicii de comunicații.
- l) Relații cu furnizorii de servicii de service și consultanță.

2. Activități specifice Semestrul 1 - anul 2014/ obiective finalizate:

- Execuție și punere în funcțiune:
  - Înlocuirea switch-urilor CISCO 3550 și 3560 (vechi) din toate amplasamentele APP/ TWR și CDZ București;
  - Instalare router-e noi în 23 de amplasamente DVOR/ DME/ NDB;

- Up-grade router-e STCR pentru integrarea CR2 în sistem;
- Up-grade sistem de monitorizare SOLARWINDS pentru NetAdmin;
- Sistem antispam;
- Sistem wireless la CDZ București;
- Înlocuire servere de comunicații (WEB) din AC (echipamente din 1998);
- Servicii de comunicații pe suport STS pentru rețeaua operațională;
- Servere NIDS pentru CR2;
- Extindere rețea STCR pentru CR2 la Otopeni și Balotești.

În cadrul Serviciul Investiții , activitățile principale pe **Semestrul 1 - anul 2014** au fost următoarele:

- Organizarea și derularea activităților de achiziție servicii de proiectare, lucrări de construcții montaj și de produse (dotări independente) din „Lista cheltuielilor de capital pentru investitii pe anul 2014” si „Programul anual lucrari reparații 2014”– aprobată;
- Urmărirea derulării și finalizarea contractelor cu furnizorii din țară și străinătate pentru obiectivele de investiții; asigură membrii în comisiile de evaluare pentru procedurile de achiziție aferente obiectivelor de investiții;
- Activități de predare de amplasamente pentru lucrările de construcții montaj, precum și inspectarea obiectivelor de investiții în vederea urmăririi și coordonării realizării lucrărilor conform proiectelor aprobate;
- Organizarea și realizarea recepției obiectivelor de investiții la finalizarea lor;
- Organizarea și derularea activității de CTE - ROMATSA R.A.;
- Supunerea spre avizare a temelor de proiectare, proiectelor și documentelor de achiziție aferente obiectivelor de investiții;
- Analiza propunerilor de reparații ale subunităților R.A. ROMATSA;
- Acțiuni în vederea asigurării și menținerii funcționalității clădirilor și construcțiilor speciale și a instalațiilor aferente, împreună cu personalul de specialitate din subunități;
- Coordonare și participare la elaborarea planului anual de reparații la clădirile, instalațiile și utilitățile aferente acestora din patrimoniul R.A. ROMATSA / închiriate/ concesionate;
- Propunerea volumului de resurse necesare realizării planului anual de reparații la clădirile, instalațiile și utilitățile aferente acestora din patrimoniul ROMATSA / închiriate/ concesionate;
- Urmărirea derulării lucrărilor conform termenelor din graficele de execuție, anexă la contractele cu Antreprenorul General, subantreprenori și alte contracte, aplicarea prevederilor clauzelor contractuale (penalități, daune și altele) în cazul nerespectării acestor termene;
- Verificarea execuției corecte a lucrărilor de reparații la nivelul subunităților prin reprezentant din cadrul serviciului investiții;

În cadrul Serviciului Logistică, activitățile principale pe **Semestrul 1 - anul 2014** au fost următoarele:

- Activitatea de aprovizionare și import-export a echipamentelor, materialelor și serviciilor necesare ROMATSA R.A.;
- Participarea la elaborarea programului anual de achiziții atât pentru produsele și serviciile din țară cât și pentru cele din import, în conformitate cu necesarul întocmit de serviciile din Administrația Centrală R.A. ROMATSA și subunitățile din teritoriu;
- Efectuarea de achiziții pentru produse și servicii cuprinse în Programul de Achiziții aprobat pentru semestrul 1 - 2014, cu respectarea legislației și a reglementarilor interne în vigoare;

- Ținerea evidențelor livrărilor și urmărirea derulării și finalizării contractelor încheiate cu furnizorii din țară și din străinătate;
- Efectuarea, împreună cu serviciile de specialitate, a recepției materialelor, componentelor, pieselor de schimb și echipamentelor achiziționate din țară și din import;
- Participarea în comisiile de evaluare a ofertelor precum și la negocierea contractelor pentru care Serviciul LOG nu a fost compartiment inițiator;
- Urmărirea derulării contractelor de service în garanție pentru echipamentele achiziționate, împreună cu utilizatorul;
- Trimiterea la furnizorii interni sau externi a echipamentelor defecte în perioada de garanție și post garanție;
- Asigurarea formalităților vamale pentru bunurile expediate și importate;
- Centralizarea și transmiterea periodic către Institutul Național de Statistică a declarației intrastat.

3.3. ACTIVITATEA DE DEZVOLTARE

A. Coordonare Programe

Activitățile realizate în semestrul I 2014 au fost următoarele:

- a) elaborarea Planului de Afaceri Strategic (SBP) 2014-2019 al ROMATSA RA ed.7.0, în conformitate cu viziunea, misiunea și obiectivele strategice asumate de managementul ROMATSA RA, monitorizarea și raportarea semestrială a stadiului de evoluție;
- b) elaborarea Planului de Afaceri Anual (ABP) 2014 ed.8.0 în conformitate cu strategia ROMATSA, monitorizarea derulării acestuia prin participarea în organismele specifice (CTE, grupuri de lucru, ședințe de analiză etc.) și raportarea semestrială a stadiului de evoluție a acestuia; corelarea Planului de Afaceri Anual cu Planul de investiții și monitorizarea derulării acestuia din urmă în conformitate cu termene și valorile aprobate;
- c) participarea unor membri ai serviciului în echipa Programului **"Dezvoltare și implementare Sistem ROMATSA ATM 2015+"** constând în:
  - suport pentru managementul Proiectului ATM2015+;
  - suport pentru urmărirea derulării contractului;
  - asigurarea activității PMO.

Au fost pregătite activitățile și evidența documentației necesare FAT Faza 1 sistem;
 Elaborare documentație pentru semnare Act Adițional nr.01 la contractul nr.268/2013;
 Elaborare și semnare Act Adițional#01/23.06.2014;
 Evidență și analiză facturi primite pentru echipamente și piese de schimb Faza 1;
 Elaborare documente propuse pentru semnare la nivel DG;
 Elaborare Minute de Meeting pentru ședințele de program, cu celelalte proiecte corelate ATM2015+;

- d) În cadrul Programului **"Dezvoltare și implementare Sistem ROMATSA ATM 2015+"**, se derulează următoarele proiecte:
  - (1) **Amenajare Sala Cota zero:**
 amenajarea sălii cota zero se realizează conform contractului de execuție lucrări nr.32/03.02.2014 cu Termen execuție 4,5 luni de la Ordinul de Începere Lucrare emis în 17.02.2014.
 Lucrările de amenajare sunt finalizate. Achiziție de echipamente HP, CISCO, ELO – în derulare. Contractele de achiziție au fost semnate; livrări în curs de finalizare
  - (2) **Sala tehnică extinsă:**

Amenajarea Sălii Tehnice Extinse se realizează conform contractului nr. 10/21.01.2014; Termen execuție cf. contract = 6 luni de la Ordinul de Începere Lucrare emis în data de 19.02.2014. Lucrările sunt realizate în proporție de 85%.

(3) **Modernizare sală ACC din CDZ București:**

Obiectiv în faza de întocmire a temei de proiectare;

A fost constituită echipa de proiect. În analiza operațională și tehnică variantele de poziționare a consolelor în sala operațională.

- e) participarea cu specialiști ai direcției Dezvoltare în grupul de lucru Danube FAB pentru:
- elaborarea Strategic Plan Danube FAB 2014-2019;
  - elaborarea Anual Plan Danube FAB 2014;
- f) participarea la Congresul Mondial ATM, martie 2014, unde regia noastră a avut ca obiective:
- promovarea SIMULATORULUI INTEGRAT (ACC, APP, TWR);
  - promovarea produselor dezvoltate în cadrul RA ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
  - promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
  - promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
  - promovarea complexă a imaginii RA ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM.
- g) Realizarea activităților aferente participării R.A. ROMATSA la **”Expoziția Internațională de Aeronautică București - BIAS iunie 2014”**.
Amenajare stand expozițional, transport echipamente, console, instalare, verificare
- h) Dezvoltarea și implementarea Sistemului **„E-management”**, la modulele referitoare la activitățile ce cuprind aria de responsabilitate a Serviciului Coordonare Programe (planificare și execuție proiecte), precum și la modulul ECM.
În 07.03.2014 au fost acceptate și semnate documentele de analiză și construcție pentru modulele Planificare, Proiecte. Se așteaptă planificarea testelor funcționale.
- i) Furnizare date pentru întocmirea **”Raportului ATM Cost-Effectiveness 2013”**
S-au furnizat datele din SBP necesare elaborării rapoartelor de performanță ACE Benchmarking către EUROCONTROL, ICAO form K, CANSO Global Performance Report, respectiv Rap. Anual Romatsa.
- j) Furnizare date pentru întocmirea **”Planului de performanta 2013”**
S-au furnizat datele din anexele SBP conținând Planul de investiții multianual și Programul de Amortizare pentru elaborarea Planului de Performanță.
- k) Demararea și derularea proiectului **”Turn de Control Nou la Aeroportul Cluj-Napoca”** – Etapa I – Proiectare (SF, respectiv PT+CS+DE)
S-a avizat SF-ul în ședința CTE din data de 19.06.2014; Conform solicitării CTE, s-a transmis o informare către CA din data de 22.07.2014; se revine cu completări către CA, înainte de a se trece la faza PT+CS+DE a proiectului.
- l) Proiectul privind **”Certificarea Sistemului de Management al Securității Informatice din ROMATSA”**.
Proiect prevăzut în Lista Cheltuielilor de capital 2014/Cap.c –Studii, transmis la MT ptr.aprobare.
- m) Proiectul privind **”Uniformizarea sistemelor de operare Windows și a aplicațiilor Microsoft la nivel ROMATSA”**.
Proiect prevăzut în Lista Cheltuielilor de capital 2014 / Cap.B –poz. 17 transmis la MT ptr. aprobare. Conform avizului MT – obiectivul a fost suspendat

- n) Demararea și derularea proiectului **”Reamenajare Săli Conferințe CDZ București: Ansamblul Skylight și Sala Consiliu A 402”**.
Contract semnat pentru execuția de lucrări; Romatsa a dat Ordinul de Începere al Lucrărilor pentru Sala A402 în data de 11.07.2014.
- o) Derularea proiectului **„Romatsa Performance Excellence”**
Raport final închidere proiect.
- p) Proiectul privind **„Implementarea A-CDM (Airport Collaborative Decision Making) la Aeroportul Internațional Henri Coandă”**
- grup de lucru format din CNAB, TAROM, GlobeGround, Menzies, Tiriac Air, Lufthansa/AUA;
  - elaborat draft ”Proiect Protocol A-CDM” acceptat de către toți membri grupului;
  - ulterior o întâlnire bilaterală ROMATSA – CNAB în octombrie 2013 - s-a hotărât poziția companiilor în acest proiect.
- q) **Alte activități:**
- elaborarea de rapoarte Trimestriale către Comitetul Director și Consiliul de Administrație privind activitatea de management;
  - Actualizare și completare Strategia ROMATSA 2012+
  - participarea în cadrul grupurilor de lucru constituite la nivelul regiei în domeniul de responsabilitate;
  - Elaborarea și propunerea de proiecte de documente interne cu aplicabilitate în domeniului Direcției Dezvoltare.

B. Single European Sky (SES)

a) Activități care decurg din obligativitatea aplicării legislației SES

- pregătire pozitii în vederea participării la evenimente europene pe tema cadrului de reglementare SES II+ și EASA: au fost elaborate un document de poziție și puncte de vedere pe marginea problemelor formulate la nivel european, în vederea participării managementului ROMATSA la întâlniri organizate de Consiliul Uniunii Europene;
- CFI (Call for expression of interest) pentru participarea ROMATSA la serviciile centralizate EUROCONTROL: transmiterea documentațiilor și formularelor de răspuns (Submission Forms) pentru aplicarea la 6 servicii (CS4,CS5,CS6-5,6-6,6-7,CS8), documentații pe baza cărora EUROCONTROL va evalua interesul și pregătirea ANSPs în vederea participării la faza a doua – Call for Tender.
- CFI (Call for expression of interest) pentru participarea ROMATSA la nivelurile de Management și Implementare în cadrul fazei de punere în practică a guvernantei SESAR – întocmirea și transmiterea documentației de răspuns
- Participare la misiunea de audit desfășurată de AACR în cadrul procesului de monitorizare a conformării continue cu cerințele legislației SES și EASA.

b) Activități desfășurate pe plan intern:

- conformarea cu cerințele comune pentru furnizarea de servicii de navigație aeriană:
  - s-a inițiat procesului intern de actualizare a „Expozeului ROMATSA pentru documentarea certificării ca furnizor de servicii de navigație aeriană” (DGR-SES-INF4504-ROE/CERT);

- s-a asigurat conformarea continuă cu prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1035/2011 al Comisiei de stabilire a cerintelor comune pentru furnizarea de servicii de navigație aeriană
- A-NPA-2013-08 "Cerințe pentru furnizorii ATM/ANS și supravegherea de siguranță a acestora" – participare în cadrul consultării lansate de EASA în vederea sprijinului inițiativei Comisiei Europene privind siguranța domeniului aviației.
- pregătirea consultării privind Regulamentul (UE) 716/2014 din 27 iunie 2014 privind instituirea proiectului comun pilot de sprijinire a punerii în aplicare a ATM Master Plan;
- formularea punctelor de vedere privind documentul de viziune și strategie EUROCONTROL
- coordonarea activității de raportare a stadiului implementării legislației Cerului European Unic: s-a coordonat în cadrul ROMATSA completarea în coordonare cu AACR a documentului SES and EASA BR Implementation” pe anul 2013.
- interoperabilitatea: s-a asigurat reprezentarea în cadrul Comisiei de Interoperabilitate a ROMATSA generându-se referate adresate managementului ROMATSA privind planurile inițiale de implementare a cerințelor Regulamentelor EU.
- a fost actualizată secțiunea SES din cadrul portalului de intranet ROMATSA pentru a se asigura că personalul ROMATSA este informat corespunzător în ceea ce privește legislația SES, stadiul implementării, precum și perspectiva de dezvoltare a acesteia;
- s-a asigurat participarea în cadrul grupurilor de lucru constituite în domeniul de responsabilitate, conform deciziilor managementului ROMATSA.
- demararea procesului de informare și consultare privind noul pachet legislativ SESII+ și de modificare a regulamentului EASA.
- coordonarea procesului intern de analiză a pachetului de consultare publicat de EASA privitor la cerințele pentru furnizorii ATM/ANS și supravegherea acestora.
- participare la cursuri de pregătire profesională, ex. project management, etc-
- participare la activitatea PMO (Project Management Office) în cadrul Programului ATM 2015+;
- participare la activitatea de actualizare a informațiilor cuprinse în website-ul oficial al ROMATSA, prin adăugarea activităților Direcției Dezvoltare;
- administrarea secțiunii SES din cadrul portalului de intranet ROMATSA în vederea informării corespunzătoare a personalului ROMATSA în ceea ce privește legislația SES și EASA, stadiul implementării, precum și perspectiva de dezvoltare a acesteia.

c) Activități desfășurate pe plan extern:

- participarea în cadrul procesului de consultare organizat de ICB privind Viziunea SES II+;
- participarea la Workshop/urile organizate de EASA pentru consolidarea comentariilor transmise de părțile interesate pe marginea pachetului de consultare publicat de EASA referitor la cerințele pentru furnizorii de navigație aeriană și supravegherea de siguranță a acestora.

C. Analiza performanței și benchmarking

a) Derularea de activități de implementare a sistemului informatic integrat de E-management pentru RA ROMATSA, cum ar fi:

- Asigurarea și pregătirea întâlnirilor de proiect la nivelul fiecărei arii funcționale a sistemului;
- Pregătirea sesiunilor de coordonare a activităților de management de proiect și participarea la acestea;
- Analizarea și aprobarea livrabililor de proiect aferente fazei de construcție pentru următoarele module Portal, PKI (Public Key Infrastructure), Infrastructură tehnologică, IAM (Identity&Access Management), Achiziții, FAZ, Financiar (Cash Management);
- Organizarea sesiunilor de testare a sistemului pentru următoarele module: Financiar (AR, AP, FA, GL), reparații, contabilitate de gestiune, FAZ, salarizare;
- Organizarea sesiunilor de instruire a personalului ROMATSA pentru următoarele module: gestiunea stocurilor, mobilizarea la locul de muncă, securitate și sănătate în muncă;
- Realizarea raportărilor lunare către CD ROMATSA privind stadiul implementării sistemului;
- Realizarea de rapoarte de informare către CD și CA ROMATSA privind stadiul implementării proiectului;
- Transmiterea de date și informații necesare implementării proiectului către echipa Furnizorului.

b) Analiza indicatorilor de performanță la nivelul RA ROMATSA, prin

- continuarea suportului către Eurocontrol/PRU pentru elaborarea Raportului ACE Benchmarking 2012: răspunsul la solicitările PRU, transmiterea de clarificări și detalii pentru reconcilierea datelor raportate cu cele din bilanțul regiei, participarea la revizuirea Raportului final
- demararea activităților pentru realizarea Raportului ACE Benchmarking 2013: colectarea, prelucrarea și transpunerea datelor pe formatele de raportare către Eurocontrol/PRU în ceea ce privește veniturile, costurile, traficul, personalul de dirijare, personalul suport, mijloacele de navigație, investițiile, etc.
- realizarea capitolelor privind indicatorii de performanță incluși în Planul de Afaceri Strategic, Planul Anual R.A. ROMATSA și Raportul Anual R.A. ROMATSA și furnizarea acestora.

c) Activități legate de schema de performanță pentru serviciile de navigație aeriană:

- Participarea și susținerea intereselor României/ROMATSA la consultările organizate de Comisia Europeană și Organismul de Analiză a Performanței (PRB – Performance Review Body) în cadrul procesului de stabilire a țintelor de performanță la nivel european pentru cea de-a doua perioadă de referință ce acoperă anii 2015-2019.
- Elaborarea punctelor de vedere asupra propunerilor Comisiei Europene în domeniul performanței în cadrul dezvoltării cadrului legislativ privind Cerul Unic European
- Participarea la atelierele organizate de Comisia Europeană privind performanța serviciilor de navigație la aeroporturi, studiile asupra costului capitalului, rentabilității activelor și a costurilor cu pensiile

- Coordonarea activităților ROMATSA privind elaborarea Planului de performanță pentru cea de-a doua perioadă de referință (2015-2019):
  - Coordonarea activităților grupului de lucru stabilit de conducerea ROMATSA pentru elaborarea Planului de Performanță;
  - Coordonarea elaborării capitolelor planului de performanță privind domeniile de performanță Siguranță, Capacitate, Mediu, Colaborare Civilo-Militară, Investiții;
  - Elaborarea capitolului privind eficiența costurilor;
  - Consultarea internă a specialiștilor ROMATSA, a reprezentanților sindicatelor și a reprezentanților asociațiilor profesionale în ceea ce privește ipotezele de lucru, scenariile și nivelurile propuse pentru indicatorii de performanță;
  - Coordonarea consultărilor la nivelul Danube FAB pentru elementele comune ale planului;
  - Colaborarea permanentă cu specialiștii autorității naționale de supervizare
  - Elaborarea proiectului inițial al Planului de Performanță și transmiterea către AACR pentru publicarea acestuia și a documentelor adiționale pe portalul creat special de către Comisia Europeană/PRB (www.eusinglesky.eu) pentru consultarea părților interesate;
  - Publicarea pe portalul Comisiei Europene a explicațiilor, detalierilor și clarificărilor solicitate de IATA;
  - Pregătirea materialelor de prezentare și susținerea elementelor din Planul de Performanță cu ocazia consultărilor bilaterale organizate la București la 28 mai 2014 în ceea ce privește: descrierea scenariului macroeconomic și a ipotezelor generale, țintele privind eficiența costurilor pentru activitatea de rută și terminal pentru aeroporturi reglementate, planul de investiții, tarifele pentru servicii de navigație aeriană la aeroporturile regionale;
  - Susținerea elementelor din Planul de Performanță cu ocazia consultărilor la nivelul Danube FAB organizate la Sofia la 29 mai 2014 în ceea ce privește: țintele de performanță pentru domeniile siguranță, capacitate și mediu, planul de bonificații/penalități, elemente privind stabilirea țintelor de eficiență a costurilor (ipoteze de trafic, investiții, costul capitalului, reportarea unor costuri din prima perioadă de referință);
  - Elaborarea variantei finale a Planului de Performanță și transmiterea către AACR (în calitate de Autoritate Națională de Supervizare) în vederea avizării/aprobării de către organismele naționale și ale Danube FAB.
  - Țintele de performanță pentru ROMATSA incluse în Planul de performanță pentru cea de-a doua perioadă de referință sunt următoarele:
- Pentru domeniul cheie de performanță privind siguranța:
  - Eficacitatea sistemului de management al siguranței - Nivelul D (în 2019) pentru obiectivele de management privind politica și obiectivele de siguranță, managementul riscurilor pentru siguranță, asigurarea siguranței și promovarea acesteia; nivelul C pentru cultura siguranței;
  - Aplicarea clasificării privind severitatea pe baza metodologiei instrumentului de analiză a riscurilor (RAT): 100% (în 2019) din raportările anuale privind distanța minimă de separare și incursiunile pe pistă
  - Implementarea culturii juste.

- Pentru domeniul cheie de performanță privind mediul:
    - Eficiența medie orizontală a zborului de rută corespunzătoare traiectoriei efective de cel puțin 1,37% până în anul 2019 (indicator la nivel de FAB).
  - Pentru domeniul cheie de performanță privind capacitatea:
    - Media numărului de minute de întârziere ATFM (managementul fluxului de trafic aerian) pe rută de 0 minute/zbor.
  - Pentru domeniul cheie de performanță privind eficiența costurilor:
    - Tariful unitar determinat pentru activitatea de rută - asigurarea unei reduceri medii pe perioada 2015-2019 de aproximativ 3,5% pe an a tarifului unitar determinat al României exprimat în monedă națională în termeni reali 2009, în raport cu tariful determinat al anului 2014 stabilit prin Planul de Performanță pentru prima perioadă de referință (2012-2014);
    - Tariful unitar determinat pentru activitatea de terminal aeroporturi reglementate - - asigurarea unei reduceri medii pe perioada 2015-2019 de aproximativ 2,3% pe an a tarifului unitar determinat al României exprimat în monedă națională în termeni reali 2012.
- d. Activități privind tarifele de navigație aeriană:

- Elaborarea proiectelor bazelor de cost preliminară pentru activitatea de rută și de terminal aeroporturi reglementate, în conformitate cu elementele capitolului de eficiență a costurilor din proiectul inițial al Planul de Performanță;
- Transmiterea bazelor de cost la Eurocontrol și Comisia Europeană în conformitate cu mandatele MT nr. 21.380 și 21.379 din 29.05.2014;
- Transmiterea la Eurocontrol și Comisia Europeană bazelor de cost incluse în varianta finală a planului de performanță, cu modificările rezultate în urma consultărilor cu operatorii aerieni, în conformitate cu Nota Ministerului Transporturilor nr. 25.799 din 24.06.2014 pentru aprobarea Planului de Performanță Danube FAB pentru cea de-a doua perioadă de referință și pentru mandatarea transiterii acestuia la Comisia Europeană.

Tarifele unitare propuse a se aplica efectiv în 2015 sunt următoarele:

- Pentru activitatea de rută: 165,16 lei/unitatea de servicii de rută (cu 2,1% sub tariful ce se aplică în 2014 de 168,83 lei/u.s.)
- Pentru activitatea de terminal aeroporturi București: 1.130,39 lei/unitatea de servicii de terminal (cu 10,5% mai mult față de tariful ce se aplică în 2014 de 1022,68 lei/u.s.)
- Susținerea bazei de cost a României pentru activitatea de rută în cadrul ședinței de consultări multilaterale din cadrul celei de-a 102-a sesiuni a Comitetului lărgit pentru tarife de rută Eurocontrol (25-26 iunie 2014)
- Delegații ai SAPB au participat, de asemenea la:
  - Grupul de studiu al Comitetului lărgit - ședința 49 (aprilie 2014);
  - Comitetul lărgit pentru tarife de rută Eurocontrol – sesiunile 101 (martie 2014) și 102 (iunie 2014);
  - Ședința Comitetului Permanent Financiar Eurocontrol - ședința 22 (aprilie 2014).

D. Dezvoltare sisteme

a) Activități legate de Implementarea proiectului ATM2015+

- Managementul Tehnic al Proiectului ATM 2015+ a cuprins:
  - Validarea cerințelor de nivel înalt ale sistemului ATM2015+ (SRS_SIS, SRS_FDP, SRS_CWP, SARAD, ICD) - finalizată.
  - Validarea cerințelor de implementare software (SRD) - în curs.
  - Validare a procedurilor de testare (STD) - în curs.
  - Validarea proiectelor de instalare a echipamentelor (SIP) - în curs.
- Management Securitate Informatică: Validarea cerințelor de implementare a măsurilor de securitate informatică și a procedurilor de testare aferente.
- Implementarea modulului PASACT pentru transmiterea automată a autorizării Planurilor de Zbor către sistemul Indra. Aplicația a fost pusă la dispoziția Indra pentru testarea ATM2015+
- Modificarea aplicațiilor ROMATSA pentru valorificarea datelor transmise de sistemul Indra prin intermediul sistemului ROMATSA Gateway – în curs de realizare

b) Implementare CR2

- Configurarea și instalarea serverelor Rezervă SUR și PASACT în sala tehnică CR2

c) Proiecte interne SDS

- Realizarea noii versiuni a Sistemului SRS (Sistem Rezervă SUR) în vederea procesării și afisării informațiilor de supraveghere radar Mode S și WAM. Componente finalizate:
  - SRS-CWP – Afisare date radar,
  - SRS-COR – corelare ținte,
  - SRS-SPV – monitorizare sistem,
  - SRS-PLO – PlotareComponentă în lucru:
  - SRS-RAD redistribuire și înregistrare a datelor radar

d) Cooperări internaționale

- Extinderea coordonării automate prin implementarea transferului comunicatiei cu ACC Budapesta. Au fost finalizate testele tehnice urmând ca pe baza deciziei Departamentului Operațional să se înceapă monitorizarea operațională
- Extinderea coordonării automate prin implementarea mesajelor de dialog și de transfer al comunicatiei cu ACC Sofia. Testele urmează a se desfășura în funcție de disponibilitatea noului software ATM instalat la Sofia
- Participarea din parte Romatsa la lucrările Consorțiului european GAMMA pentru realizarea unui proiect de Management Global al Securității în ATM. Au fost finalizate două pachete: WP2.1 Context Establishment și WP2.2 Risk Assessment

e) Activități desfășurate pe linia securității informatice:

- Implementarea Sistemului de Management al Securității Informatice pentru sistemele operationale
- Elaborare „Procedură de utilizare a serviciilor de comunicații în rețeaua securizată wireless ROMATSA CDZ”
  - Consultanță privind întocmirea Caietului de Sarcini pentru noul sistem MET (Capitolul de cerințe de securitate informatică).

3.4. ACTIVITATEA PRIVIND SIGURANȚA ȘI CALITATEA

Obiectivul principal pentru semestrul I 2014 al activităților Direcției Siguranță și Calitate l-a constituit îmbunătățirea și consolidarea Sistemelor de Management al Siguranței, al Calității, de Mediu și Securității Aeronautice și Informatică, în vederea menținerii certificatului de furnizor de servicii de navigație aeriană al ROMATSA (conform prevederilor Regulamentului EU No. 1035/2011), și menținerii certificatelor ISO (conform standardului ISO 9001:2008 și standardului ISO 14001:2004).

Obiectivele specifice pe domenii de activități au fost subordonate îmbunătățirii continue a Sistemelor de Management al Siguranței, al Calității și al Mediului, și continuarea implementării în ROMATSA a Sistemului de Management al Securității (aeronautice și informatică).

A. Managementul siguranței

Principalele activități desfășurate în semestrul I al anului 2014 în domeniul „managementul siguranței” au fost:

- Îmbunătățirea Sistemului de Management al Siguranței în conformitate cu recomandările AACR, EUROCONTROL, EASA și ICAO în vederea creșterii nivelului de siguranță a serviciilor de navigație aeriană furnizate de ROMATSA;
- Auditarea internă de siguranță a subunităților regiei – conform planificării anuale (*au fost efectuate 12 audituri interne de siguranță dintr-un total de 18*);
- Elaborarea planurilor de măsuri în urma auditurilor interne de siguranță și auditurilor de supraveghere efectuate de AACR, precum și urmărirea stadiului de implementare a acestor măsuri;
- Evaluarea riscurilor și stabilirea măsurilor de reducere a acestora pentru modificările aduse Sistemului ATM ROMATSA funcțional;
- Colectarea informațiilor referitoare la evenimentele de siguranță raportate, investigarea lor și urmărirea stadiului de implementare a recomandărilor de siguranță (*măsurile corective și preventive necesare*);
- Monitorizarea și raportarea la termen a indicatorilor de performanță în domeniile siguranței și mediului, pe baza Planului Național de Performanță și a prevederilor reglementărilor aplicabile; îmbunătățirea activităților conexe pe baza experienței anului anterior;
- Realizarea la termen a activităților planificate pentru anul 2014 în cadrul comitetului de lucru „Safety, Quality, Security and Environment SC” DANUBE FAB;
- Realizarea la termen a activităților planificate pentru semestrul I 2014 aferente subgrupului de lucru pe domeniul siguranță, în cadrul proiectului „Dezvoltare și implementare Sistem ATM ROMATSA 2015+”;
- Asigurarea reprezentării și contribuției ROMATSA pe domeniul siguranță în grupurile de lucru pe specialități la EUROCONTROL, CANSO și DANUBE FAB;
- Consolidarea culturii de siguranță în ROMATSA .

Pe tot parcursul primului semestru din 2014 s-a acordat o atenție deosebită atât funcționării sistemului de raportare a evenimentelor de siguranță, cât și conținutului informațional vehiculat de acest sistem. Monitorizarea siguranței a avut ca rezultat înregistrarea și investigarea a 487 evenimente.

B. Managementului calității și mediului

Principalele activități desfășurate în semestrul I al anului 2014 în domeniul „managementul calității și de mediu” au fost:

- Amendarea Manualului Sistemului de Management Integrat Calitate și Mediu și analiza permanentă a tuturor procedurilor de sistem *în domeniul managementului calității și managementului de mediu*, în vederea actualizării acestora dacă este cazul;
- Auditarea internă de calitate și de mediu a subunităților regiei (*au fost efectuate 12 audituri interne de calitate și mediu din cele 18 programate conform Planului de activități pentru anul 2014 – Direcția Siguranță și Calitate*);
- Monitorizarea satisfacției clienților interni (salariați) și externi realizată prin prelucrarea datelor din chestionare specifice, în conformitate cu prevederile din Procedura Sistemului de Management al Calității – Monitorizarea Satisfacției Clienților Interni și Externi;
- Urmărirea realizării în termen a măsurilor stabilite în Analiza Efectuată de Managementul la cel mai înalt nivel a Sistemului de Management al Calității și Mediului RA ROMATSA, în vederea îmbunătățirii permanente a celor două sisteme;
- Diseminarea de către specialiștii DSC, în cadrul întregii structuri SMS și SMC/ SMM ROMATSA pe parcursul activităților de audit intern de siguranță, calitate și mediu, precum și a celor legate de menținerea certificatelor ROMATSA conform EU nr. 1035/2011, ISO 9001:2008 și ISO 14001:2004, a informațiilor și recomandărilor conținute în rapoartele de audit și supraveghere AACR, Bureau Veritas și în rapoartele de audit intern de siguranță, calitate și mediu;
- Urmărirea stadiului de realizare a măsurilor corective pentru soluționarea observațiilor și a oportunităților de îmbunătățire constatate de către Bureau Veritas Certificațion în urma auditului de supraveghere a Sistemului de Management al Calității și Sistemului de Management de Mediu din anul 2013;
- Monitorizarea și raportarea la termen a indicatorilor de performanță în domeniul mediului, pe baza Planului Național de Performanță și a prevederilor reglementărilor aplicabile; îmbunătățirea activităților conexe pe baza experienței anului anterior;
- Monitorizarea și raportarea la termen a indicatorilor de performanță în domeniul mediului, stabiliți în Planului de Performanță pentru DANUBE FAB (*primul an din cadrul perioadei de referință RP2*);
- Monitorizarea activităților planificate pentru anul 2014 în cadrul comitetului de lucru „Safety, Quality, Security and Environment SC” DANUBE FAB;
- Participare la activitățile planificate pentru semestrul I 2014 pe domeniile calitate și mediu, în cadrul proiectului „Dezvoltare și implementare Sistem ATM ROMATSA 2015+”;
- Participarea ROMATSA alături de Ministerul Transporturilor, AACR, Compania Națională Aeroporturi București, Compania Aeriană TAROM la conceptul privind Managementul de Mediu bazat pe Colaborare - CEM (Collaborativ Environmental Management), în vederea elaborării/implementării unei viziuni comune privind abordarea problemelor de mediu;
- Participarea ROMATSA la Programul de inventariere de emisii de poluanți atmosferici - gestionat de Agenția Națională pentru Protecția Mediului, prin comunicarea de date privind zborurile cu aeronave civile, zborurile cu elicoptere și aeronave militare ce au zburat în regim GAT (General Air Traffic). Datele prelucrate în cadrul programului sunt utile ROMATSA, care prin Sistemul de Management de Mediu implementat și certificat, monitorizează timpul la decolări și aterizări și aplică unde este posibil proceduri

operaționale de scurtarea rutelor în traficul aerian, care conduc la reducerea emisiilor (noxelor/ gaze cu efect de seră);

- Asigurarea reprezentării ROMATSA pe domeniul calitate și mediu în grupurile de lucru pe specialități la EUROCONTROL, CANSO, DANUBE FAB ș.a;
- Consolidarea culturii de calitate și formarea culturii de mediu în ROMATSA.

C. Managementului securității

Principalele activități desfășurate în semestrul I al anului 2014 în domeniul „managementului securității aeronautice și informatice” au fost:

- Urmărirea stadiului de implementare a planurilor de măsuri rezultate în urma auditurilor interne de securitate aeronautică și informatică în anul 2013;
- Completarea Manualului de Management al Securității Informației cu politici de securitate informatică noi;
- Întocmirea și transmiterea Raportului Anual privind activitățile desfășurate în cursul anului 2013 către Autoritatea Națională de Supraveghere în domeniul Securității Aeronautice – AACR;
- Realizarea ”Analizei de risc în domeniul securității informației” anexă la „Protocolul privind transferul de date meteo de la R.A. ROMATSA la MT”;
- Implementarea politicilor și cerințelor de securitate aeronautică și informatică în cadrul proiectelor Sala Cota 0 (CR1, TDS, Sala Tehnică extinsă), E – Management, GAMMA, ATM 2015+, MET Data Processing System;
- Reprezentarea ROMATSA și Monitorizarea activităților desfășurate în cadrul grupurilor de lucru - ATM Security TEAM / NEASCOG din cadrul EUROCONTROL și Advisory Group for the Performance of a SESAR Strategy and Management Framework Study for Information Cyber Security dezvoltat de SESAR JU/HELLIOS;
- Efectuarea instruirii de securitate aeronautică a personalului R.A.ROMATSA / societăți prestatoare de servicii pentru R.A.ROMATSA;
- Tehnoredactarea, realizarea și distribuirea permiselor de identificare și acces persoane/auto în CDZ București pentru salariații ROMATSA cât și pentru firmele prestatoare de servicii pe bază de contract cu R.A.ROMATSA;
- Continuarea activității de conștientizare în domeniile securitate aeronautică și informatică a personalului propriu și cel desemnat din subunități.

3.5. ACTIVITATEA DE ORGANIZARE ȘI RELAȚII

In domeniul Organizării:

În semestrul I 2014, în structura organizatorică a R.A. ROMATSA a intervenit următoarea modificare, aprobată prin HCA nr. 13/02.06.2014:

- s-a înființat poziția de director general adjunct.

In domeniul Relațiilor:

În semestrul I 2014, R.A. ROMATSA a acordat o importanță deosebită creării și întăririi relațiilor cu autoritățile și organisme naționale și internaționale.

Pe tot parcursul anului, R.A. ROMATSA a colaborat cu direcțiile de specialitate din Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (Direcția Generală Aviație Civilă, Direcția Securitate și Infrastructură Transport Aerian, Direcția Informare Publică și Comunicare) cu Autoritatea Aeronautică Civilă Română, Compania Tarom, Ministerul Apărării Naționale, Statul Major al Forțelor Aeriene, Asociația Aeroporturilor din România, etc.

Aceste colaborări au avut ca rezultat dezvoltarea și perfecționarea relațiilor și eforturilor ce au ca obiectiv principal armonizarea și integrarea României în sistemul specializat european (EUROCONTROL, Uniunea Europeană, etc.) și asigurarea, împreună cu MapN a utilizării coordonate a spațiului aerian al României de către aviația civilă și militară.

În semestrul I 2014 specialiștii R.A. ROMATSA au participat activ la grupurile de lucru și, prin specialiștii detașați, la acțiunile de specialitate desfășurate de către organizații din domeniul traficului aerian.

În colaborare cu Direcția Generală Aviație Civilă și cu alte direcții de specialitate din MTI, AACR și MapN, regia a participat logistic la organizarea în România a unor acțiuni de cooperare internațională, benefice interesului țării, de integrare în structurile euroatlantice.

În perioada de referință, relațiile R.A. ROMATSA cu organizațiile aeriene internaționale din profilul său (ICAO, EUROCONTROL, CANSO, EASA) și cu furnizorii de servicii de navigație aeriană din alte state europene s-au intensificat unul din principalele motive fiind necesitatea cooperării în plan regional și asigurarea unui lobby la nivel european în vederea asigurării unei poziții avantajoase a României în cadrul structurilor ATM viitoare, rezultate prin aplicarea conceptului Cer European Unic.

Cu acordul Consiliului de Administrație și în condițiile stabilite prin reglementările MT privind relațiile mass-media, managementul regiei a acordat o atenție deosebită promovării imaginii regiei și a României pe plan extern prin participarea la **Bucharest International Air Show**, organizat de Compania Națională Aeroporturi București pe data de 22 iulie 2014 dar și la **Congresul Mondial ATM**, 04-06 martie 2014, de la Madrid, unde regia a avut ca obiective:

- promovarea Simulatorului integrat (ACC, APP, TWR);
- promovarea produselor dezvoltate în cadrul RA ROMATSA și anume: ROMAWOS, NIDS, Rezerva SUR;
- promovarea imaginii și rezultatelor obținute în proiectul DANUBE FAB;
- promovarea centrelor de pregătire de la Constanța și Cluj în domeniul MET / pregătire CTA / ATSEP;
- promovarea complexă a imaginii RA ROMATSA, atât ca furnizor de servicii ANS cât și ca producător de produse pentru pregătire și echipamente în domeniul ATM.

R.A. ROMATSA nu și-a promovat imaginea prin machete publicitare în mass-media.

3.6. ACTIVITATEA PRIVIND RESURSELE UMANE

Activitățile din domeniul resurselor umane - complexe și extinse ca urmare a numărului mare de angajați, modificărilor intervenite în legislația națională în materie și a specificului obiectului de activitate (care induce cerințe suplimentare pentru personal, în interesul siguranței navigației aeriene) – au fost realizate cu respectarea prevederilor legale și a reglementărilor aeronautice naționale și internaționale.

În semestrul I al anului 2014 au fost angajate 22 persoane și au încetat raporturile de muncă cu regia un număr de 21 persoane.

Începând cu data de 3 iunie 2014, numărul maxim de posturi pe regie a crescut, cu aprobarea Consiliului de Administrație al regiei, de la 1578 la 1579, ca urmare a suplimentării cu un post de Director General Adjunct.

Totodată, la finele semestrului I au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante de Director General Adjunct și Șef Centru de Coordonare SAR.

În conformitate cu prevederile HG nr.645/2013, la data de 01.01.2014 au fost preluate de la Autoritatea Aeronautică Civilă Română, împreună cu personalul aferent (respectiv 11 persoane), activitățile de furnizare a serviciilor de informare aeronautică (NOTAM) și elaborare hărți aeronautice (AIP).

Activitatea de recrutare a viitorilor controlori de trafic aerian stagiați TWR și ACC, demarată în semestrul I a anului 2013, s-a concretizat prin selecționarea unui număr de 14 persoane din exteriorul regiei și 3 persoane din interior, care, începând cu luna octombrie 2013, au început pregătirea ab-initio (basic & rating), în cadrul Simulatorului din cadrul DSNAR Constanța. În luna iunie 2014, toți cei 17 salariați au obținut licența de CTA stagiar.

Formarea profesională și perfecționarea pregătirii profesionale a salariaților regiei a constituit o activitate importantă, materializată în întocmirea, coordonarea și monitorizarea Planului de pregătire profesională aferent anului 2014. Din analiza efectuată asupra gradului de îndeplinire a planului de formare profesională aferent semestrului I 2014, rezultă că aproximativ 85% din salariații planificați au participat la cursuri de formare profesională.

Prioritatea a constituit-o formarea profesională a personalului operațional (CTA, PNA, MET), în paralel urmărindu-se asigurarea ritmicității pregătirii personalului suport, în concordanță cu prevederile Legii nr. 53/2003 republicată – Codul Muncii.

O atenție deosebită a fost acordată formelor de pregătire destinate menținerii competenței personalului operațional (cursuri refresher), precum și pregătirii profesionale adaptate nevoilor operaționale (cursuri pentru extinderea competenței pe sectoare suplimentare, dobândirea unor noi calificări și autorizări asociate licențelor).

Pregătirea profesională a urmărit atât utilizarea resurselor proprii (cursuri de pregătire pentru care ROMATSA este certificată de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română) cât și pregătirea realizată de către furnizorii acreditați de servicii de pregătire profesională (Școala Superioară de Aviație, British Council, CODECS, Inspectoratele Teritoriale de Muncă, KPMG, CISCO, QUASSARO, ORACLE – pe plan intern și IANS, PANAM, IATA, NATS - pe plan extern). De asemenea un segment important l-au constituit școlarizările la furnizorii de echipamente.

Totodată, au fost planificate, organizate, monitorizate și aduse la îndeplinire acțiunile necesare privind:

- controlul și revalidarea aptitudinii medicale a personalului ROMATSA cu statut de personal aeronautic nenavigant (din controlul traficului aerian, protecția tehnică și meteorologică a navigației aeriene și de telecomunicații aeronautice) în cadrul INMAS și AEROMED.
- menținerea și/sau creșterea competenței personalului aeronautic nenavigant, formarea profesională continuă și examinarea de către AACR în vederea prelungirii valabilității documentelor nominale de calificare.

3.7 ACTIVITATEA PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI CEA DE APĂRARE ÎMPOTRIVA INCENDIILOR

Activitatea CIPP se derulează în conformitate cu cele evidențiate în Planul de prevenire și protecție, întocmit de fiecare subunitate a regiei, având ca model și principii generale cel întocmit la nivel de regie de către CIPP AC.

Acest plan cuprinde în mod obligatoriu măsuri organizatorice, tehnice, igienico-sanitare și de altă natură, care odată aprobate de conducerile subunităților devin aplicabile pe parcursul anului respectiv, având drept scop îmbunătățirea condițiilor de muncă a salariaților.

La nivelul tuturor subunităților R.A. ROMATSA pe parcursul semestrului I, activitatea de SSM și PSI s-a desfășurat fără producerea de evenimente deosebite, cu respectarea prevederilor legale în vigoare și PIN-urilor.

Ca urmare a contractului de prestări servicii încheiat cu Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Protecția Muncii, având ca obiect efectuarea de evaluări de risc profesional pentru locurile de muncă din R.A. ROMATSA. Pe parcursul semestrului I, s-au făcut deplasări în teren pentru efectuarea măsurătorilor în vederea evaluării posturilor de lucru la următoarele subunități:

- D.R. București, DSNA București, DSNA Bacău, DSNA Iași, DSNA Suceava, DSNA Cluj, DSNA Sibiu, DSNA Tg. Mureș și DSNAR Arad, DSNA Timișoara, DSNA Oradea, DSNA Baia Mare și DSNA Satu Mare.

Rezultatele acestor evaluări au relevat faptul, că măsurile organizatorice și mai ales tehnice, luate în decursul anilor precedenți prin politica de SSM aplicată la nivelul regiei noastre, că la nici un post de lucru nivelul de risc nu depășește 3,2%, ceea ce ne încadrează în unitățile cu situație bună și chiar foarte bună privind politicile de SSM.

În paralel cu această acțiune, membrii CIPP AC ROMATSA, au efectuat și controlul anual pe linie de SSM și PSI, rezultatele acțiunii fiind consemnate în procese verbale de control care au fost aduse la cunoștință, atât conducerii ROMATSA, cât și a subunităților.

Din raportările primite de la CIPP-urile din țară reiese că această activitate se analizează cu atenție în ședințele CSSM zonale.

Vizita medicală de medicina muncii se desfășoară conform contractelor încheiate, fără dificultate.

Pe linie de apărare împotriva incendiilor, putem afirma că toate subunitățile au reușit să realizeze verificarea circuitelor electrice, operațiune efectuată cu agenți economici autorizați ANRE, fapt benefic care a dus la remedierea unor neconformități nesensizate de specialiștii noștri.

Menționăm că pe parcursul semestrului I, o singură subunitate a fost controlată de către ISU teritorial – DSNA Craiova – control efectuat cu ocazia noii investiții comune TWR Craiova. Cu ocazia acestui control s-a evidențiat încă odată faptul că la orice lucrare comună cu cei de la aeroporturile zonale trebuie încheiat obligatoriu un protocol cu obligații și responsabilități stricte privind regulile de SSM și PSI ce revin părților implicate.

Achiziția de echipamente individuale de protecție, echipamente individuale de lucru și de materiale igienico sanitare, se realizează conform PAAP 2013/2014 precum și procedurilor interne ROMATSA R.A. și hotărârii CSSM/2013.

3.8 ACTIVITATEA PRIVIND DANUBE FAB

ANSP Board

- o În data de 1 aprilie 2014 a fost aprobat documentul “DANUBE FAB Cross-Border Sectors Initial Common Proposal”, document ce descrie aranjamentele la nivel înalt pentru CBS propuse. De asemenea, ANSP Board a mandatat DANUBE FAB SAPSC (Strategy and Planning Standing Committee) să elaboreze Dosarul CBS, ce reprezintă documentația de analiză detaliată a CBS.
- o În data de 8 mai 2014 a avut loc la București cea de-a treia întâlnire a Consiliului de conducere la nivelul ANSP-urilor (BULATSA și ROMATSA) – ANSP Board. Principalele decizii luate în cadrul întâlnirii au fost:
  - Nominalizarea Focal Point pentru DANUBE FAB în relația cu Network Manager;
  - Avizarea documentului „DANUBE FAB Strategic Program 2014 – 2019”, în vederea aprobării de către Governing Council;

- Avizarea unor aranjamente pentru stabilirea sectoarelor trans-frontaliere (CBS), în vederea aprobării de către Governing Council.

Governing Council

- În data de 9 mai 2014 a avut loc la București cea de-a treia întâlnire a Consiliului de Guvernare al DANUBE FAB, în cadrul căreia directorul general al ROMATSA a participat în calitate de membru. Principalele decizii luate în cadrul întâlnirii au fost:
  - Aprobarea unor aspecte la nivel înalt necesare pentru implementarea sectoarelor trans-frontaliere (CBS), privind serviciile furnizate în CBS, aspecte legale și financiare, precum și calendarul de implementare;
  - Aprobarea documentului „DANUBE FAB Strategic Program 2014 – 2019”.

SAPSC

- În data de 3 iunie 2014 a avut loc cea de-a doua întâlnire a SAPSC (videoconferință). Principalul subiect l-a constituit CBS și au fost stabilite acțiuni pentru experții SAPSC relevanți în vederea inițierii elaborării Dosarului CBS, precum și detalii organizatorice și de colaborare cu partea militară și cu A.A.C.R., în vederea definitivării la timp a Dosarului pentru CBS.

Alte activități

- La sfârșitul lunii mai 2014 au fost definitive documentele “DANUBE FAB Annual Plan 2014” și “DANUBE FAB Annual Report 2013”, documente realizate de către partenerii DANUBE FAB în conformitate cu prevederile Acordului încheiat între România și Republica Bulgaria. Ambele documente sunt în proces de obținere a semnăturilor prin corespondență.
- La sfârșitul lunii mai 2014 au fost transmise către BLUE MED comentariile DANUBE FAB asupra Acordului de cooperare dintre aceste două FAB-uri;
- La sfârșitul lunii iunie 2014 a fost transmisă către FAB CE propunerea DANUBE FAB de cooperare dintre aceste două FAB-uri.

II. Finanțare Europeană

Activități finanțate

- Simularea în Timp Real (RTS) pentru CPDLC va fi realizată în anul 2014 prin achiziționarea de servicii specializate în comun cu partenerii bulgari, prin aplicarea legislației române în domeniul achizițiilor publice, bugetul alocat fiind finanțat în proporție de 50% din fonduri europene INEA. În luna aprilie 2014 a fost organizată licitația deschisă pentru realizarea Simulării în Timp Real pentru CPDLC, procedura urmând a fi reluată.
- Dosarul de Siguranță (Safety Case) pentru DLS va fi realizată în anul 2014 prin achiziționarea de servicii specializate în comun cu partenerii bulgari, prin aplicarea legislației române în domeniul achizițiilor publice, bugetul alocat fiind finanțat în proporție de 50% din fonduri europene INEA. În luna mai ROMATSA a aprobat documentația pentru Dosarul de Siguranță pentru DLS, urmând ca ulterior primirii aprobării și din partea bulgară procedura de achiziție să fie publicată.

Project Management

- În data de 20 ianuarie 2014 a avut loc la Bruxelles întâlnirea oficială de deschidere a Acțiunii (Kick-off meeting).
- În data de 7 februarie 2014 a fost transmis către INEA documentul Strategic Action Plan (SAP), ce constituie baza pentru procesul de monitorizare și de verificare pe parcursul perioadei de punere în aplicare a Acțiunii finanțate.
- La sfârșitul lunii martie 2014 a fost transmis către INEA documentul Action Status Report (ASR) pentru anul 2013, document ce descrie progresul anual al Acțiunii finanțate. Ulterior, în data de 13 mai 2014, INEA a notificat beneficiarii finanțării asupra încheierii analizei și asupra aprobării documentului ASR pentru anul 2013. Prin aceeași scrisoare, INEA a transmis beneficiarilor finanțării acceptul său pentru depunerea documentului Interim Financial Statement (IFS) pentru anul 2013, document ce conține informații detaliate ale cheltuielilor cu activitățile finanțate și în baza căruia INEA încheie finanțarea pentru anul respectiv.
- În data de 11 iunie 2014 a fost definitivat și aprobat la nivel ROMATSA documentul Interim Financial Statement (IFS) pentru anul 2013, urmând a fi transmis către INEA ulterior finalizării Raportului de audit al auditorului extern (KPMG).

III. Cooperare regională (GateOne)

- În anul 2014 au avut loc două întâlniri ale Comitetului de Coordonare al GateOne (GCC), în cadrul cărora au fost coordonate documentele pentru întâlnirile GateOne la nivel CEO. De asemenea, au fost adoptați termenii de referință pentru GCC și au fost coordonați termenii de referință pentru întâlnirile GateOne la nivel CEO.
- În anul 2014 au avut loc două întâlniri GateOne la nivel CEO, în cadrul cărora au fost adoptați termenii de referință pentru acest for, au fost dezbătute o serie de documente de poziție și au fost discutate posibilitățile de cooperare pentru participare la Deployment Manager și la SESAR JU. De asemenea, în cadrul ultimei întâlniri a fost invitat Directorul pentru Afaceri Europene CANSO, fiind discutate aspecte ale cooperării dintre CANSO și acest nou parteneriat (GateOne).

3.9 ACTIVITATEA DE AUDIT INTERN ȘI CONTROLUL ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE ÎN SEMESTRUL I 2014

Control Intern

În semestrul I al anului 2014, pe domeniile siguranță, calitate, mediu și securitate, au fost efectuate în ROMATSA următoarele controale interne:

- pe domeniul **SIGURANȚĂ** – 12 misiuni de audit intern de siguranță (*acoperă toate subunitățile ROMATSA*);
- pe domeniul **CALITATE** și **MEDIU** – 12 misiuni de audit intern de calitate și mediu (*acoperă toate subunitățile ROMATSA*);,
- pe domeniul **ATM SECURITY** – 1 misiune de inspecție internă de securitate aeronautică și informatică la DR București ;
- pe domeniul **OPERAȚIONAL** – 3 misiuni de inspecție internă operațională;
- pe domeniul **TEHNIC** – 1 misiuni de inspecție internă tehnică.

Control Extern

În semestrul I al anului 2014, pe domeniile siguranță, calitate, mediu și securitate, au fost efectuate în ROMATSA următoarele controale externe:

- pe domeniul **SIGURANȚĂ** – 7 misiuni de audit extern de siguranță, de către Autoritatea Aeronautică Civilă Romană;
- pe domeniu **OPERAȚIONAL** și **TEHNIC** – 5 misiuni de inspecție externă, de către Autoritatea Aeronautică Civilă Romană.
- pe linie fiscală: - a) începând cu data de 24.01.2014 la sediul regiei se desfășoară o acțiune de control a Corpului de Control al Primului Ministru, având ca obiect verificarea dispozițiilor legale și a normelor interne cu privire la angajarea, testarea, perfecționarea profesională, obținerea și/sau prelungirea autorizațiilor/atestatelor specifice, precum și salarizarea personalului cu atribuțiuni în domeniul traficului aerian, alte aspecte relevante considerate de echipa de control. b) cu adresa nr. 1199928/06.03.2014 (inregistrata la R.A. Romatsa cu nr. 5147/11.03.2014), A.N.A.F. – D.G.A.M.C. a transmis înștiințare către R.A. Romatsa privind reluarea inspecției fiscale suspendată anterior prin adresa ANAF nr. 1051124/29.05.2013. c) începând cu data de 10.04.2014 o echipă de control a Serviciului Control Venituri din cadrul Direcției Venituri Arad, efectuează o acțiune de inspecție fiscală parțială la DSNA Arad privind verificarea modului de organizare și conducere a evidenței fiscale și contabile, verificarea ansamblului declarațiilor fiscale pentru impozitul pe clădiri pentru perioada 01.01.2009-10.04.2014, precum și efectuarea unei expertize asupra valorii imobilizărilor corporale de natura construcțiilor. Această acțiune de control a fost temporar sistată prin adresa cu nr.192149/13.06.2014 a Direcției Venituri Arad. d) în perioada 16.05.2014-15.07.2014 o echipă de control a Direcției Economice și Finanțe Publice Locale Iași a desfășurat la DSNA Iași o acțiune de inspecție fiscală privind verificarea ansamblului declarațiilor fiscale pentru perioada 01.09.2013 - 31.12.2013 ce s-a finalizat prin Raportul de inspecție fiscală nr.102313/22.07.2014 (nr. de înregistrare ROMATSA: 950/22.07.2014).

Audit Intern

Activitatea de audit intern derulată de către Compartimentul Audit Intern s-a desfășurat în baza Planului anual de audit intern pe anul 2014, aprobat de conducerea regiei sub numărul nr. 23.973 / 29.11.2013.

a). S-au derulat misiuni de audit intern incluzând următoarele tematici :

1. Misiune : „*Auditul activităților derulate în domeniul juridic de către structura de specialitate din cadrul Administrației Centrale, privind legalitatea actelor și activităților regiei, inclusiv cele privind reprezentarea în instanțe, susținerea și apărarea intereselor regiei în fața terților*”, la Serviciul Juridic.
2. Misiune : „*Planificarea, organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv (CFP) la nivelul Administrației Centrale R.A. ROMATSA*”.
3. Misiune : „*Activitatea Serviciului Dezvoltare Sisteme - planificare, organizare si control*”.
4. Misiune : „*Urmărirea debitorilor din prestațiile de servicii de navigație aeriană de către Direcția Economică*”, la Serviciul Tarife și Urmărire Încasări

Referitor la prima misiune, termenul inițial de finalizare a fost luna decembrie 2013. Din motive ce au ținut de structura auditată, această misiune a fost prelungită până la data de 25.02.2014, cu

aprobarea conducerii regiei, acesta fiind motivul pentru care este menționată în acest raport de activitate.

Rezultatele primelor trei misiuni au fost prezentate conducerii regiei pentru avizare și aprobarea recomandărilor formulate în rapoartele de audit intern și transmise, în final, structurilor auditate. Referitor la ultima misiune, începută în Semestrul I, cu termen de finalizare 31.07.2014, aceasta este deja finalizată, proiectul Raportului de audit intern fiind avizat de structura auditată. Raportul de audit intern a fost prezentat conducerii regiei în vederea avizării și aprobării recomandărilor propuse.

În baza Rapoartelor de audit intern, întocmite și aprobate în urma derulării misiunilor de audit intern menționate la punctele 1 - 3, s-au propus un număr de 25 recomandări, respectiv 14 pentru Serviciul Juridic, 5 recomandări referitoare la activitatea de CFP și 6 recomandări pentru Serviciul Dezvoltare Sisteme, aceste recomandări au fost agreate de structurile de specialitate auditate, ele vizând creșterea nivelului de eficiență al activităților respective, inclusiv nivelul de control intern / managerial al acestora.

Pentru misiunea menționată la punctul 4, Compartimentul Audit Intern are un număr de 3 propuneri de recomandări, agreate de structura auditată ce se regăsesc în Raportul de audit intern.

b). S-au derulat activități permanente de urmărire a recomandărilor incluse atât în rapoartele misiunilor de audit din anul în curs cât și în cadrul rapoartelor misiunilor de audit derulate în perioadele anterioare, purtând corespondență cu structurile auditate responsabile de implementare a recomandărilor și ținând evidența corespunzătoare.

c). Alte activități :

1. În vederea implementării dispozițiilor cuprinse în Hotărârea Guvernului nr.1086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, auditorul intern a participat, la solicitarea Serviciului Audit din Ministerul Transporturilor, în cadrul unui grup de lucru, la analiza formei finale a proiectului normelor specifice la nivelul ministerului, (ce fuseseră anterior analizate într-o întâlnire comună cu participarea tuturor structurilor de audit intern), ce vor fi aplicate și de către unitățile aflate în subordinea sau sub autoritatea acestuia, document ce va reglementa derularea activității de audit intern, funcție de tipurile de misiuni de audit si anume:

- misiunea de evaluare a activității de audit intern;
- misiunea de consiliere;
- misiunea de audit de regularitate/conformitate.

În prezent, aceste norme au fost avizate de către MFP/UCAAPI, urmând a fi aprobate prin Ordin al Ministrului Transporturilor în vederea aplicării lor de către cei vizați.

Controlul Financiar de Gestiune

În semestrul I 2014, acțiunile de control ale Serviciului CFG s-au derulat în cadrul legislativ-normativ specific activității de control financiar de gestiune, conturat în principal de prevederile Legii nr. 107/2012 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 94/2011 privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare, HG nr. 1151/27.11.2012 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar de gestiune, reglementărilor interne în materie (N.I. DGR-CFG-PIN550-NORME CFG, editia 4.0/21.05.2014 ale R.A. ROMATSA) și A programului aprobat.

Respectivele acțiuni de control au avut la baza "Programul de control" aprobat de Directorul General al R.A. ROMATSA.

Situația realizării programului de control al Serviciului CFG pe semestrul I 2014 se prezintă astfel:

Nr. crt.	Specificație	Prevăzut în program	Realizat
1.	Număr acțiuni de control	8	8
2.	Număr subunități	8	8
3.	Număr gestiuni totale	16	16

Referitor la obiectivele acțiunilor de control, efectuate în semestrul I 2014, s-a urmărit, la fel ca și în perioadele precedente, verificarea în continuare a problemelor ce se încadrează în principalele obiective prevăzute pentru compartimentul CFG prin reglementările specifice, respectiv :

- existența, integritatea, păstrarea și paza bunurilor de orice fel, deținute cu orice titlu;
- utilizarea valorilor materiale, declasarea și casarea de bunuri;
- efectuarea, în numerar sau prin cont, a încasărilor și plăților, în lei și valută;
- întocmirea, circulația și păstrarea documentelor primare, operative și contabile.

Tematica și obiectivele supuse controlului au fost stabilite – concret – prin delegațiile de control, semnate de Directorul General al R.A. ROMATSA, în baza cărora s-au derulat acțiunile de control.

În ceea ce privește verificarea îndeplinirii măsurilor și remedierii deficiențelor consemnate în documentele de control precedente, în delegațiile de control s-a stabilit – ca obiectiv distinct – verificarea modului de rezolvare a acestora, primul capitol al fiecărui proces-verbal cuprinzând stadiul de rezolvare a măsurilor respective.

Referitor la modul de efectuare a controlului, pentru primul obiectiv de control din tematica generală, specifică CFG, a prevalat controlul faptic, pe teren – pentru celelalte obiective prevalând controlul documentar – contabil.

La gestiunile bănești, controlul s-a efectuat întotdeauna în totalitate; la celelalte gestiuni și pentru celelalte obiective, controlul s-a efectuat prin sondaj, urmărindu-se asigurarea unui nivel corespunzător de relevanță și de fundamentare a concluziilor, măsurilor și propunerilor.

La fel ca și în perioadele anterioare și în semestrul I 2014 s-a urmărit respectarea și aplicarea reglementărilor specifice privind întocmirea și valorificarea documentelor de control, Serviciul CFG transmițând cu regularitate "Informările" aferente actelor de control (și – după caz – extrase din actele de control) la subunitățile/compartimentele controlate, precum și la alți factori interesați – spre știință, în vederea conturării la nivelul acestora a acțiunilor ce le revin pentru remedierea și prevenirea deficiențelor constatate.

Principalele rezultate ale acțiunilor de control derulate în semestrul I 2014, și consemnate în documentele de control, au fost aduse la cunoștință, după aprobarea acestora de către D-I Director General al RA ROMATSA, atât subunităților controlate cât și celorlalți factori implicați, pentru rezolvarea operativă a deficiențelor constatate.

În urma acțiunilor de control au fost constatate 18 deficiențe, pentru care s-au stabilit măsuri cu termene și responsabilități, care vizează existența, integritatea, păstrarea și paza bunurilor, utilizarea valorilor materiale cât și efectuarea operațiunilor prin cont și în numerar,

in afara de cele care au fost remediate in timpul si ca urmare a controlului. Dintre masurile propuse, 3 au fost rezolvate, celelalte 15 fiind in curs de rezolvare.

Serviciul CFG urmareste, prin atributiile specifice, realizarea programului de masuri stabilit in urma actiunilor de masuri intreprinse, informand periodic conducerea ROMATSA, despre modul de îndeplinire al acestora, la data prezentei, nerămânand măsuri nerealizate.

Nu s-au constatat prejudicii sau alte fapte de natură contravențională și penală în gestionarea patrimoniului RA ROMATSA.

4. CONCLUZII PRIVIND ACTIVITATEA DESFĂȘURATĂ ÎN SEMESTRUL I 2014

1. În cursul semestrului I 2014, managementul R.A. ROMATSA a urmărit constant realizarea obiectivelor stabilite și aprobate, pentru toate domeniile prezentate.

2. Principalii indicatori fizici și economici ai activității de bază ai regiei stabiliți pentru semestrul I 2014 au fost îndepliniți.

3. Acțiunile de aliniere a României la cerințele Eurocontrol privind managementul traficului aerian au fost urmărite constant și au fost realizate în termenele prevăzute. Acțiunile și programele desfășurate au ținut cont și de alinierea la cerințele standardelor internaționale aplicabile activității regiei.

4. Consiliul de Administrație a sprijinit îndeaproape activitatea de management executiv al regiei, s-a implicat activ în stabilirea măsurilor din competența sa pentru depășirea dificultăților și soluționarea problemelor importante pentru realizarea obiectului de activitate al unității și a adus o contribuție valoroasă la realizările R.A. ROMATSA raportate mai sus.

ABREVIERI:

AACR	= Autoritatea Aeronautica Civila Romana
ABP	= Plan de Afaceri Anual
ACC	= Centru de Control Regional
ADS-B	= Sistem de supraveghere de tip ADS-B
AIP	= Publicație de Informare Aeronautică
AIC	= Circulară de informare aeronautică
AIRAC	= Reglementare și control de informare aeronautică
AIS/AIM	= Servicii de Informare Aeronautică/Management Informații Aeronautice
ALRS	= Serviciu de alertare
AMHS	= Sistem de gestionare a mesajelor aeronautice
ANCOM	= Autoritatea Nationala pentru Administrare si Reglementare in Comunicatii
ANRE	= Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei
ANSP	= Furnizor Servicii Navigatie Aeriana (Air Navigation Services Provider)
AO	= Operatorii aerieni
APP	= Centrul de control de apropiere
ARO	= Birou briefing de aerodrom
ARN	= Rețeaua Europeană de Rute ATS

ATM	= Managementul Traficului Aerian (Air Traffic Management)
ATS	= Servicii de Trafic Aerian (Air Traffic Services)
ATC	= Controlul Traficului Aerian (Air Traffic Control)
ATFM	= Managementul Fluxurilor de Trafic Aerian (Air Traffic Flow Management)
A-SMGCS	= Sistem Avansat de Control al Miscarilor la Sol
BI	= Business Intelligence
BULAF	= Bulgarian Air Force
CANSO	= Civil Air Navigation Services Organization
CCM	= Colaborare Civil Militara
CDZ/DSNA	= Centru Dirijare Zbor/Direcție de Servicii de Navigație Aeriană
CITA	= Controlor Informare Trafic Aerian
CIPP	= Compartiment Intern de Prevenire si Protectie
CMIC	= Comitetul Eurocontrol pentru interfata Civil-Militara
CNS	= Comunicații / Navigație / Supraveghere
CONOPS	= Concept of Operations (Concept de Operatiuni)
COM	= Comunicații
CTA	= Controlor de Trafic Aerian
CWP	= Stație de lucru (Control Working Position)
DME	= Echipament de masurare a distantei
DSC	= Directia Siguranta si Calitate
EASA	= Agentia Europeana de Siguranta a Aviatiei
EACCC	= Celula de Coordonare a Crizei in Aviatia Europeana
ECM	= Enterprise Content Management
ERP	= Enterprise Resource Planning
FAT	= Test de acceptare la producător
FAB	= Bloc de Spatiu Aerian Functional
FDP	= Flight Data Processing (procesarea datelor de zbor)
FIC	= Centru de informare a zborurilor
FIS	= Servicii de informare a zborurilor
FPL	= Plan de Zbor
FPPS	= Sistem de Pre-procesare a Planului de Zbor (Flight Plan Pre-processing System)
FRA	= Free Route Airspace
GAT	= Trafic Aerian General (toate miscarile aeronavelor civile si de stat conform procedurilor ICAO)
ICAO	= International Civil Aviation Organization
IFR	= Zboruri executate cu respectarea regulilor de zbor dupa instrumente
ILS	= Sistem de aterizare după instrumente
LARA	= Local and Sub-Regional Airspace
LAN	= Local Area network
LSSIP	= Program Local de Implementare a Cerului Unic European
LVO/LVTO	= Operațiuni în condiții de vizibilitate redusă
MBI	= Teme de Briefing obligatorii
MET/MIM	= Meteorologie/ Managementul Informațiilor Meteorologice
MLM	= Mobilizare la Locul de Munca
MTI	= Ministerul Transporturilor si Infrastructurii
NATMC	= Comitetul NATO pentru traficul aerian
NAV	= Navigație
NIDS	= New Information Display System (Sistem Operativ de Afisare Informatii si Date)
OAT	= Trafic Aerian Operational (toate miscarile aeronavelor care nu sunt in conformitate cu regulile GAT si pentru care se aplica reguli si proceduri specifice fiecărei autoritati nationale)
ORNISS	= Oficiul Registrului National al Informatiilor Secrete de Stat
PAA	= Programul Anual de Achizitii

PIAC-ATS	= Proceduri si Instructiuni de Aeronautica Civila "Servicii de Trafic Aerian"
PIAC – LCTA	= Proceduri si Instructiuni de Aeronautica Civila "Licențiere CTA"
PMO	= Project Management Office
PNA	= Protectia Navigatiei Aeriene
PR NAV	= Navigatie Aeriana de Precizie
REAC	= Raportari Evenimente Aviatie Civila
RTS	= Raportul Simularii in Timp Real
SAF	= Siguranță (Safety)
SAR	= Search and Rescue (Cautare si Salvare)
SAT	= Teste de acceptare la beneficiar
SBP	= Plan de Afaceri Strategic
SES	= Cer Unic European (Single European Sky)
SMSI	= Sistem de Management a Securitatii Informatice
SMR	= Managementul Activitatii de Ruta
SMT	= Managementul Activitatii de Terminal
SMPP	= Managementul Pregătirii Profesionale
SMFA	= Statul Major al Fortelor Aeriene
SPMA	= Serviciul Proceduri si Monitorizare Achizitii
SRU	= Serviciul Resurse Umane
SSS	= System Segment Specification
STS	= Serviciul de Telecomunicatii Speciale
SUR	= Supraveghere Radar
TEN-T	= Reteaua Trans-europeana de Transport
TMA	= Zona Terminala de Control
TWR	= Turn de Control de Aerodrom
UMP	= Unitatea de Management a Programului
VCS	= Sistem de comunicare vocală
VHF	= Frecvențe foarte înalte
VoIP	= Voice over IP (Voce peste internet)
WAN	= Wide Area Network
WAM	= Wide Area Multilateration